

**Uitnodiging
aan alle VVJ-leden**
GEZELLIG SAMENZIJN
n.a.v. 125 jaar Persbond
RYCB Antwerpen-Linkeroever
donderdag 9 juni vanaf 19 u

Staten-Generaal Media opent perspectief op sociaal mediapact
Journalistenvergoedingen en auteursrechten: *ça bouge*
Raad voor de Journalistiek tikt *Dag Allemaal* drie keer op de vingers
Jongeren als zondebok in het nieuws
En VTM-reporter en VVJ-bestuurslid Wouter Bruyns koestert zijn perskaart

De Journalist

m a g a z i n e v a n d e V V J

De Journalist 147 - 26 mei 2011 - verschijnt maandelijks - v.u. pol deltour, IPC, résidence palace blok C - wetstraat 155 - 1040 Brussel

**Fiscale adviesavonden
voor VVJ-leden
op 6 - 7 - 8 juni
in Gent, Brussel & Antwerpen**

UIT DE VVJ	3
ACTUEEL	
Staten-Generaal zet deur open voor sociaal overleg	4
Lieten trekt geld uit voor meer mediadiversiteit	4
Journalistiek en auteursrechten: een stand van zaken	5
Vlaamse mediahuizen boeren weer uitstekend	6
Vlaams Parlement beklemtoont inforol VRT	6
Petitie fotojournalisten voor naamsvermelding kent succes	7
RAAD VOOR DE JOURNALISTIEK	
Frans Vancoppenolle c/ <i>Dag Allemaal</i>	8
Aurelia Picard c/ <i>Dag Allemaal</i>	9
Mevrouw V. c/ <i>Dag Allemaal</i>	10
Siegfried Bracke c/ <i>Humo</i>	11
De heer en mevrouw B. c/ <i>Het Laatste Nieuws</i>	12
MENS ACHTER HET NIEUWS	
Wouter Bruyns (VTM): 'Ik ben blij en fier met wat ik doe'	13
REEKS 'VOORBIJ HET CLICHÉ' (7)	
Jongeren krijgen het in het nieuws te vaak te verduren	14-15
REEKS 'KLEIN LEXICON VAN DE VLAAMSE JOURNALISTIEK' (4)	
Van <i>deugd</i> tot <i>duikboot</i>	16-17-18
ONDER EMBARGO	19

Lynchpartij of omerta ? De affaire-Dominique Strauss-Kahn – en met name de beelden van de in de boeien geslagen IMF-topman – hebben een boeiend debat losgemaakt over de rol van de media in zulke zaken. Maakte de (vooral Amerikaanse) pers zich schuldig aan death by media, zoals (vooral Franse) critici hen verwijten? En wordt daarbij al te weinig respect betoond voor het privéleven waar ook toppolitici recht op hebben? Of maakten (met name Franse) journalisten zich in het verleden schuldig aan een veel te respectvolle omerta over het bandeloze leven van de IMF-topman, zoals (in het bijzonder) Amerikaanse critici opwerpen? En weegt het belang van openbaarheid wel degelijk op tegen de privacy in dit geval? Opmerkelijk is alleszins wat Libération-reporter Jean Quatremer al in 2007 op zijn blog schreef: "Het probleem met DSK is zijn verhouding tot vrouwen. Hij dringt te hard aan, vaak op het randje van handtastelijkheden. De media weten het, maar niemand praat erover (dit is Frankrijk)." (Foto's cover en hierbij: Andrew Gombert/EPA/Belga)

De Journalist *Uit de VVJ*

MAGAZINE VAN DE
VLAAMSE VERENIGING VAN
JOURNALISTEN (VVJ)

COÖRDINATIE

Pol DELTOUR
pol.deltour@journalist.be

VASTE MEDEWERKERS

Jan BACKX
Ivan DECLERCQ
Marleen SLUYDTS
Johan VAN CUTSEM
Luc VANHEERENTALS
Mark VLAEMINCK
BELGA PICTURES
PHOTO NEWS
ZAK

REDACTIESECRETARIAAT

Résidence Palace
Blok C - Lokaal 2232
Wetstraat 155 - 1040 Brussel
Tel. 02/235.22.70
Fax 02/235.22.72
info@journalist.be
www.journalist.be

ABONNEMENTEN

Marleen Sluydts
Zie adres hierboven
info@journalist.be

RECLAMEREGIE

Lisbeth MOONS
Zie adres hierboven
info@journalist.be

LAYOUT EN DRUK

Poot Printers
Industrialaan 12
Zone maalbeek
1702 Groot-Bijgaarden
Tel. 02 467 30 30
Fax 02 463 58 30
www.pootprinters.be

Lid van de Unie van Uitgevers
van de Periodieke Pers

OVERLEGGEN IN DE JUNGLE

De Tweede Staten-Generaal van de Media heeft veel schoon volk op de been gebracht en een paar verrassende inzichten opgeleverd. Het schone volk was vooral te situeren in de hogere beleidsregionen van al wie in Vlaanderen iets doet met media. En de inzichten vloeiden voort uit de kristallen bol waarin een aantal sprekers probeerden te kijken. De evoluties in de mediawereld gaan razendsnel en plaatsen ons voor enorme uitdagingen. Of de nieuwste mogelijkheden die draadloos of via de kabel op ons afkomen een bedreiging vormen voor de klassieke media (print, radio en televisie), is een vraag die moeilijk te beantwoorden blijft. Wat er ook van zij, de technologie zal ongetwijfeld ons mediagedrag beïnvloeden. We mogen die evoluties zeker niet uit het oog verliezen of veronachtzamen.

Om daarop gepast te kunnen reageren, lanceerde de Vlaamse minister van Media, Ingrid Lieten, het Media Innovatie Centrum met een budget van 10 miljoen. Het MIC moet nieuwe technologieën ontwikkelen om de mediabedrijven te wapenen tegen de grote mastodonten uit het buitenland (Warner, Google, Apple en Co.). Heel terecht merkte Karl van den Broeck in *Knack* op dat "het MIC hopelijk ook de relatie tussen journalist en uitgever onder de loep zal nemen. Freelancers hebben weinig aan een performant systeem van micropayments als er niets gedaan wordt aan hun microhonoraria. En wat met het auteursrecht? Overboord gooien maar? Dat is de doodsteek voor elke creatieve contentleverancier."

En daarmee belanden we bij het volgende pijnpunt. De kritiek die we in het vorige nummer hebben geuit op de Staten-Generaal is blijkbaar aangekomen. Minister van Media Lieten heeft alleszins bevestigd dat er voor de zomer nog een rondetafel komt over talentmanagement. Daar zullen dan eindelijk de resultaten bekend worden gemaakt van een studie, gerealiseerd door de VUB en de Gentse Arteveldehogeschool, over de arbeidsomstandigheden van journalisten. Een studie, zo horen we, die op veel tandengeknars is onthaald bij uitgevers en directies. Sommigen waren zelfs heel weigerachtig om mee te werken. De belofte is gemaakt en de VVJ blijft zoals steeds bereid om mee te werken aan een zinvolle opvolging van die studie. Want er zullen harde conclusies moeten worden getrokken. De VVJ wil niets meer of niets minder dan een volwassen sociaal overleg met alle uitgevers en mediadirecties. Bijvoorbeeld ook over de fiscale optimalisatie van vergoedingen en auteursrechten. Dat kan toch niet te veel gevraagd zijn.

Intussen is het medialandschap nog eens grondig dooreengeschud door de overname van VT4 en VijfTV door De Vijver (Woestijnvis, Sanoma en Corelio). Daar is intussen al veel misbaar over gemaakt. Het enige wat tot nu toe vaststaat, is dat twee zenders van eigenaar veranderen, al de rest is speculatie. De gevolgen zullen pas zichtbaar worden vanaf 2012 en de jaren daarna. Televisie kent nu eenmaal een traag productieproces en het kijkgedrag beïnvloeden gebeurt niet met een vingervingerknip.

De Tweede Staten-Generaal is verlopen onder het thema samenwerken. Helaas is de realiteit helemaal anders. Door de wijzigingen in het landschap zal iedereen een nieuwe positie moeten zoeken: de concurrentie zal ongenadig zijn. Het medialandschap als ecosysteem was het onderwerp van een van de werkgroepen. Het ecosysteem in Vlaanderen is een jungle waarin alleen het recht van de sterkste telt; een vijver waarin grote krokodillen de kleine opvreten. Laten we niet naïef zijn. Het maakt de nood aan ernstig sociaal overleg tussen mediabazen en journalisten alleen maar acuter.

Marc Van de Looverbosch
Voorzitter VVJ

LIETEN: 'NAAR EEN BREED SOCIAAL PACT DOOR EN VOOR DE MEDIASECTOR'

Luc Vanheerentals

Midden juni houdt Vlaams Mediaminister Ingrid Lieten (sp.a) de lang verwachte rondetafelconferentie over arbeidsomstandigheden en talentmanagement in de mediasector.

Dat heeft de minister bevestigd tijdens de tweede Staten-Generaal van de Media op 6 mei. "We moeten naar een breed sociaal pact door en met de sector", aldus de minister in haar

Minister van Media Ingrid Lieten (Foto Nicolas Materlinck/Belga)

openingstoespraak op de Staten-Generaal. "Samen werken aan correcte werkomstandigheden, aan talentmanagement en dus investeren in creatief talent is een noodzakelijke investering waar iedereen beter van wordt."

Basis voor het overleg worden de resultaten van een studie over de arbeidsomstandigheden van journalisten in de geschreven pers en audiovisuele sector. Voor dat on-

derzoek tekenden Katia Segers (VUB) en Marleen Teugels (Arteveldehogeschool). Tijdens de komende rondetafelconferentie zullen hun onderzoeksbevindingen voor het eerst worden bekendgemaakt.

Lieten erkende dat het tijdens de tweede Staten-Generaal van de Media nauwelijks of niet over de werkomstandigheden van het personeel in de mediabedrijven ging, en dit hoewel haar regeringscollega Kris Peeters (CD&V) ter zake twee jaar geleden torenhoge verwachtingen had gecreëerd. "Maar ik heb de problematiek van de moeilijke arbeidsomstandigheden in de sector nooit uit het oog verloren", aldus de minister. "Het sociale luik is voor mij altijd een belangrijk item gebleven. Het personeel van de mediahuizen mag daarover best gerust zijn."

Eerder gaf minister Lieten al te kennen dat er een duidelijk verband bestaat tussen de kwaliteit van het nieuwsaanbod en de werkvoorwaarden van journalisten en andere media-professionals. In dat perspectief wil ze voortaan ook de steun aan de Vlaamse geschreven pers, goed voor 1 miljoen euro per jaar, koppelen aan welbepaalde voorwaarden op het vlak van personeelsmanagement. In het nieuwe Protocol met de geschreven pers moeten kwaliteit en diversiteit voorop staan, aldus Ingrid Lieten. Ze liet intussen ook verstaan dat binnen de Vlaamse regering afspraken zijn gemaakt om van pluriformiteit en kwaliteit belangrijke criteria te maken voor het globale communicatiebeleid ten aanzien van de Vlaamse pers.

MEDIAMINISTER TREKT HALF MILJOEN EURO UIT VOOR MEER DIVERSITEIT IN DE MEDIA

Vlaams Mediaminister Ingrid Lieten (sp.a) besteedt eenmalig € 500.000 aan mediaprojecten die bijdragen tot "diversiteit op de werkvloer, in het aanbod of het bereik".

De concrete modaliteiten zullen dit najaar worden bekendgemaakt, bij de lancering van een oproep voor het indienen van projecten. "Het is een verantwoordelijkheid van de hele mediasector om te werken aan meer diversiteit, zowel met betrekking tot wie aan het woord gelaten wordt, wie men in beeld brengt en wie men tewerkstelt", zei Lieten op 6 mei. "Alhoewel de maatschappij steeds veelkleuriger en veelzijdiger wordt, verkleuren mediabedrijven en berichtgeving slechts met mondjesmaat. Toch moeten de media iedereen in de samenleving bereiken en beroeren. Media zijn cruciaal voor een democratie. Dit veronderstelt ook dat iedereen zich op zijn minst kan herkennen in de samenleving van vandaag en zich erbij betrokken kan voelen. De media, als vierde macht, hebben hier een grote verantwoordelijkheid."

Lieten zie trouwens ook bedrijfseconomische redenen voor meer mediadiversiteit. "De mediaproducten worden nu eenmaal beter door een diversiteit aan blikken en ideeën." Op dezelfde Staten-Generaal erkende Lena De Meerleer, al-

gemeen directeur Productie van de VRT, dat er bij de openbare omroep veel minder personen van allochtone afkomst aan de slag zijn dan de interne VRT-doelstelling van 4 procent. In een interne enquête van eind 2010 gaven slechts dertig VRT-medewerkers - of 1,07 procent van het totaal - aan van allochtone afkomst te zijn. Dat de omroep intussen jaarlijks zes stagairs van allochtone afkomst de kans geeft om enkele maanden ervaring op te doen, blijkt dus amper resultaten op te leveren. Volgens Abbie Boutkabout (zelf ex-VRT-stagiair en nu aan het werk bij Stampmedia) is dat het gevolg van het feit dat de VRT de betrokkenen niet genoeg helpt een job te vinden.

Phara de Aguirre beaamde: "Ik mis op redacties het gevoel dat diversiteit belangrijk is." Maar diversiteitscoördinator Greetje Deceulenaere meldde dat de huidige lichte allochtone stagairs "van zeer goede kwaliteit" is. "Ik heb het gevoel dat we op een kantelmoment staan." (LV)

JOURNALISTENVERGOEDINGEN IN AUTEURSRECHTEN: WEER SCHOT IN DE ZAAK

Pol Deltour

De Franstalige dagbladuitgevers (JFB) en de Franstalige journalistenbond AJP zitten opnieuw rond de tafel om te praten over een cao waarin de journalistenlonen gedeeltelijk worden omgezet in auteursrechten.

De uitgeverfederatie *Journaux Francophones Belges* dringt al geruime tijd aan op een maximaal gebruik van de nieuwe fiscale wetgeving voor auteursrechten. Die komt neer op een uiterst gunstige aanslagvoet van 15 % en in de praktijk - door een extra mogelijke kostenaf trek - zelfs maar 7,5 %. De Franstalige krantenmarkt doet het niet bijster goed (zie ook pagina 6), en voor de JFB is de uitweg ofwel een fiscale optimalisatie van de journalistenlonen ofwel een herstructureringsgolf zonder voorgaande.

In de herfst van 2009 begonnen JFB en AJP onderhandelingen over een nieuwe sectorale cao die de vergoedingswijze van de om en bij vijfhonderd Franstalige dagbladjournalisten drastisch zou wijzigen. Vrij snel werd een gedetailleerde tabel uitgewerkt waarin per barema een uitsplitsing werd gemaakt tussen loon en auteursrecht. Op dat laatste vergoedingsdeel zou dan de gunstige fiscaliteit van toepassing zijn, overigens ook in het voordeel van de werkgever die immers niet langer sociale bijdragen zou moeten betalen hierop. Auteursrechten worden nu eenmaal niet als beroepsinkomsten maar als roerende inkomsten beschouwd, die geen recht geven op sociale zekerheid. Ter compensatie maakten JFB en AJP wel afspraken over ontslagbescherming (ook die hangt immers af van de *beroepsinkomsten*) en over aanvullende pensioen- en hospitalisatieverzekeringen.

Een loonconflict bij Rossel gooide roet in het eten. En bij SudPresse kwam de socialistische vakbond SETCA de gesprekken verstoren door op zijn eentje - en overigens volstrekt illegaal - een cao over auteursrechten te ondertekenen. Maar nu lijken de plooiën weer gladgestreken, en zitten JFB en AJP opnieuw rond de tafel. Alleen nog een paar technische kwesties lijken een akkoord in de weg te staan. Niet dat hiermee de nieuwe vergoedingsregeling voor de Franstalige dagbladjournalisten een feit is. Zowel de fiscale administratie als de RSZ moet nog akkoord gaan met de regeling, en hetzelfde geldt voor de toekomstige ministers die financiën en sociale zaken onder hun bevoegdheid krijgen. Bovendien lijken de uitgevers ervoor gewonnen de cao-tekst ook eerst nog voor te leggen aan het PC 218, dit gelet op het 'innovatieve' karakter ervan, en dat belooft nog hartige discussies met de reguliere vakbonden.

VVJ en VDP

De Vlaamse dagbladuitgevers kijken de kat uit de boom. Een sectoraal overleg over de materie met de VVJ zien ze niet zitten, omdat de vergoedings situatie in de diverse krantenbedrijven vandaag te divers zou zijn. Toch blijft de VVJ vragende partij om ook aan Vlaamse kant te proberen een kaderakkoord uit te werken dat het fiscale gunstregime van auteursrechten voor loontrekkende journalisten benut.

VVJ en VDP (de vereniging van Vlaamse dagbladuitgevers) ondertekenden zoals bekend overigens wel een protocol met betrekking tot de gedeeltelijke omzetting van freelancersvergoedingen in auteursrechten. Voor zelfstandigen in hoofdberoep zou 30 % van de vergoeding in auteursrechten worden betaald; 70 % zou klassieke prestatievergoeding blijven. De minister van Financiën moest dat akkoord wel eerst nog bekrachtigen, maar door de val de regering gebeurde dat tot dusver niet. Vreemd genoeg beslisten de Vlaamse uitgevers om in afwachting hun zelfstandige journalisten exclusief in auteursrechten te betalen.

Het valt te verwachten dat hierop vanwege de fiscus nog een (negatieve) reactie komt. Zopas vroeg de fiscale bemiddelingsdienst van de FOD Financiën bij de VVJ trouwens nog eens de tekst op van het 'protocol 70/30' van VVJ en VDP.

JAM VERSLAAT GOOGLE

Het heeft iets van David die Goliath verslaat: de JAM, weliswaar samen met de Franstalige krantenuitgevers en de wetenschappelijke auteurs, heeft in hoger beroep Google doen veroordelen voor het illegale overnemen van journalistieke content. Het Brusselse hof van beroep bevestigde daarmee een vonnis in eerste aanleg tegen Google Search. Er moet nu nog verder worden geprocedeerd over de verschuldigde schadevergoeding. Tot dusver zijn er voor tientallen miljoenen schadeclaims ingediend. Eens het zover is - maar dat kan dus nog lang duren - zal de JAM de verkregen sommen verdelen onder alle betrokken journalisten.

MEDIARGUS EN PRESSBANKING: DE REFERENTIE INZAKE DIGITAL PERSBEHEER

Met Mediargus en Pressbanking volgen bedrijven, organisaties, overheden en journalisten vandaag heel wat nieuwsbronnen op, van kranten tot magazines en vakbladen, van regionale tot internationale publicaties, van gespecialiseerde tot massamedia, van geschreven over online tot audiovisuele pers.

INNOVATIE STAAT CENTRAAL IN ONZE AANPAK.

Naast onze bestaande diensten, leveren we binnenkort ook persoverzichten op maat aan. En voor de uitbouw van deze dienst zijn we op zoek naar een extra kracht.

Gezocht: Freelance Press Officer

- Voor verschillende klanten stelt u dagelijks persoverzichten op maat samen met behulp van de online databanken van Mediargus en Pressbanking
- U levert de persoverzichten dagelijks aan voor 8u 's ochtends
- U bent tweetalig (NL/FR) en bij voorkeur drietalig (NL/FR/DE)
- U wordt opgeleid om te werken met onze databanken
- We bieden u een jaarcontract aan en een aantrekkelijke forfaitaire vergoeding

Interesse?

Contacteer Serge Berger via serge.berger@pressbanking.com met vermelding van uw curriculum en expertise.
www.pressbanking.com - www.mediargus.be

VLAAMSE MEDIAHUIZEN DOEN HET WEER UITSTEKEND

Pol Deltour

De Vlaamse mediahuizen hebben in 2010 uitstekende bedrijfsresultaten geboekt. Met dank aan de opgeveerde reclamemarkt en de blijvend behoorlijke krantenverkoopcijfers. Dat opent perspectieven voor als er straks over betere werkvoorwaarden en talentmanagement op de redacties wordt gesproken.

De Persgroep zag zijn omzet in 2010 stijgen met 17 % tot 932 miljoen euro. De helft daarvan wordt in Vlaanderen gerealiseerd, de rest in Nederland. De brutowinst steeg met 62 % tot 146 miljoen euro, de nettowinst (na afschrijvingen en belastingen) klom de helft hoger tot 64 miljoen euro - een record. "We hebben een heel, héél goed jaar achter de rug", liet topman Christian Van Thillo optekenen in *Het Laatste Nieuws*. Daarbij komt dat De Persgroep zo goed als schuldevrij is, ondanks de investeringen van anderhalf jaar geleden in Nederland met de overname van de PCM-titels *De Volkskrant*, *AD* en *Trouw*. Zopas greep Van Thillo dan wel naast de Belgische SBS-zenders, aan toekomstplannen ontbreekt het hem alleszins niet. Zo wordt er meer geïnvesteerd in de nieuwssites en krijgt *De Morgen* een facelift.

Ook Corelio heeft een sterk jaar achter de rug. De omzet steeg, zij het licht, tot net geen 400 miljoen euro. De bruto kasstroom klom met omzeggens 10 miljoen tot 38 miljoen euro. Dat resulteerde uiteindelijk in een nettowinst van 10,7 miljoen euro (+ 3,4 miljoen).

Corelio slaagde samen met De Vijver en Sanoma wél in de acquisitie van VT4 en VijfTV, en dat zal volgens ceo Luc Missorten voor een nieuwe, audiovisuele dynamiek zorgen binnen het bedrijf. Daarnaast wil Corelio blijven inzetten op de 'digitale versnelling' van zijn aanbod, "verder ondersteund door een robuuste betaalde oplage van de drie krantentitels en *Jobat*".

Roularta legde op zijn beurt mooie jaarresultaten voor. De omzet bleef vrijwel stabiel, maar de brutowinst verdubbelde zowat. Roularta profiteerde maximaal van de heropleving van de reclamemarkt, vooral dan in de audiovisuele afdeling. Maar het bedrijf snoeide ook verregaand in de kostenstructuur van het productenpakket.

Sanoma dan weer laat een wat diffuser beeld zien. Daar daalde de omzet in 2010 licht, tot nog 208 miljoen euro.

Volgens ceo Aimé Van Hecke is dat een gevolg van de gedeeltelijke verkoop van *Humo* aan Woestijnvis. De operationele winst steeg in 2010 met 4 %, en volgens Van Hecke zou dat zonder de verkoop van *Humo* met 25 % zijn geweest. Intussen heeft zowel Roularta als Sanoma bekendgemaakt dat de positieve trends zich in het eerste kwartaal van 2011 grotendeels hebben voortgezet.

Reclame en verkoop

In het algemeen vallen de uitstekende bedrijfsresultaten vooral toe te schrijven aan de reclameinkomsten die na twee crisisjaren opnieuw zijn opgeveerd. Onder meer de lucratieve jobadvertentiemarkt profiteerde van de economische heropleving. Vooral de audiovisuele media hebben een zeer rendabel jaar achter de rug dankzij de reclameboost. Wat 2011 zal brengen, blijft voorlopig de vraag. Het lijkt geen twijfel dat de herschikking van het Vlaamse televisielandschap stevig zal huishouden in de reclameontvangsten van alle Vlaamse mediahuizen.

Maar ook de verkoopcijfers van met name de Vlaamse kranten blijven fraai kleuren. Het voorbije jaar (april 2010-maart 2011) ging de totale betaalde oplage met 0,62 % vooruit in vergelijking met het jaar voordien.

De Standaard laat volgens de jongste CIM-telling de grootste stijging zien met + 2,36 %, maar ook bij *Het Nieuwsblad* wordt de positieve trend (na jaren van achteruitgang) bevestigd (+ 0,73 %). Bij De Persgroep is het beeld diffuus: *Het Laatste Nieuws* + 0,76 %, *De Morgen* - 1,21 % en *De Tijd* + 0,38 %. Ook bij Concentra een dubbel beeld: *Gazet van Antwerpen* - 0,64 %, *Het Belang van Limburg* + 0,69 %.

Aan Franstalige kant daalde de totale dagbladmarkt met 3,48 %, wat het totale jaarresultaat voor heel België op - 0,68 % brengt. Of nog altijd 1.344.045 verkochte kranten per dag.

VLAAMS PARLEMENT: 'INFORMATIE PRIORITAIRE OPDRACHT VRT'

"De VRT heeft een voorbeeldfunctie inzake waarheidsgetrouwe, deontologisch verantwoorde, pluralistische en onpartijdige berichtgeving." Dat staat in een resolutie van de meerderheidspartijen in het Vlaams Parlement met betrekking tot de nieuwe beheersovereenkomst voor de VRT.

CD&V, N-VA en sp.a schrijven in hun resolutie dat "op de kijker en luisteraar gerichte informatie- en cultuurprogramma's de prioritaire opdracht vormen van de VRT". De nieuwsdienst moet streven naar "een sterk aandeel buitenlands nieuws en onderzoeksjournalistiek in de journaals en informatieprogramma's". Er moet ook meer aandacht zijn voor diversiteit "opdat de hedendaagse samenleving op een meer accurate manier aan bod komt en stereotypering wordt geweerd".

Belangrijk: voor de Vlaamse meerderheidspartijen moet de VRT haar informatieve opdracht ook via het internet kunnen realiseren. Voor de commerciële omroepen is dat niet vanzelfsprekend. Zij ervaren de VRT-websites *deredactie.be* en *sporza.be* als concurrentieverstorend en eisen een inhoudelijke inperking ervan tot informatie over de uitgezonden programma's. Mediaminister Ingrid Lieten (sp.a) is zoals het Vlaams Parlement gewonnen voor "een kwalitatief hoogstaande en eigentijdse publieke omroep die zich op alle mediaplatformen moet kunnen bewegen", wat volgens haar niet belet dat er naar vormen van samenwerking moet worden gezocht.

Na het advies van de Sectorraad Media en de beleidsnota van Mediaminister Lieten is deze resolutie een nieuwe, belangrijke bouwsteen voor de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT voor 2012-2016. Volksvertegenwoordiger Philippe De Coene (sp.a), die de commissie Media in het Vlaams Parlement voorziet, rekent er op dat de resolutie de beheersovereenkomst nu stevig zal beïnvloeden. (LV)

FOTOGRAFENPETITIE VOOR NAAMSVERMELDING TIKT AAN

Luc Vanheerentals

Al 169 personen – vooral persfotografen – ondertekenden half mei de petitie waarmee de VVBJ (Vlaamse Vereniging van Beeldjournalisten) en haar Franstalige zustervereniging PPF eisen dat bij elke publicatie van een foto de naam van de fotojournalist wordt vermeld.

De eis is gericht aan uitgevers van kranten en magazines en betreft zowel print als online publicaties. De initiatiefnemers VVBJ en PPF breiden hun oproep overigens nog uit naar de audiovisuele media. VVBJ-voorzitter Lieven Van Assche: "Denk aan de camera- en geluidsmensen die samen met tv-journalisten op pad trekken. Ook voor hen vragen we een naamsvermelding bij wat op het scherm wordt vertoond." Het probleem van de naamsvermelding doet zich onder meer voor bij foto's die nieuwsmedia overnemen van de persagentschappen. De agentschappen zelf vermelden de naam van de fotograaf wel degelijk, maar redacties die de foto gebruiken laten de naam vaak weg en beperken zich tot de vermelding van het persagentschap. "De uitgevers moeten de regel die geldt voor hun eigen fotografen en werknemers ook toepassen voor fotografen die voor een agentschap werken", zegt Lieven Van Assche. "Hun werk verdient immers hetzelfde respect als dat van hun collega's. Door de niet-vermelding missen ze de professionele erkenning van hun werk. Het kan toch niet dat professionals die soms hun leven riskeren om ons op de hoogte te houden van wat zich afspeelt in

de meest gevaarlijke gebieden ter wereld, zomaar anoniem worden gemaakt. Op de koop toe wordt de controle op het respect van auteursrechten sterk bemoeilijkt wanneer geen namen worden vermeld."

De actie heeft volgens de VVBJ-voorzitter al heel wat te- weeggebracht. "Bij fotografen en cameramensen is het initiatief heel positief onthaald. Aan Franstalige kant stellen de mediabedrijven ons de vraag of die naamsvermelding wel echt moet, maar aan Vlaamse kant zien we wel degelijk wat bewegen. Mede door toedoen van fotograaf Filip Claus merken we dat sinds ruim een maand bijvoorbeeld *Metro* foto's van agentschappen systematisch is beginnen ondertekenen met de naam van de fotograaf."

Opmerkelijk toch. Als Belga foto's verspreidt, wordt steevast de volledige naam van de fotograaf vermeld. Bij Belga-teksten blijft de naamsvermelding van de journalist evenwel beperkt tot initialen van de auteur en deskjournalist. Correspondenten worden enkel met hun Belga-nummer vermeld. Er is dus niet alleen voor de fotojournalisten nog werk aan de winkel...

Infoavonden belastingaangifte

Wellicht hebt u inmiddels ook de 'bruine enveloppe' in de brievenbus gevonden. De FOD Financiën wil graag weten hoeveel u in 2010 hebt verdiend, wat u aan beroepskosten hebt uitgegeven (althans indien u niet kiest voor het beroepskostenforfait) en zo nog een en ander.

Elk jaar weer lijkt het in te vullen formulier ingewikkelder te worden. Komt daar sinds een paar jaar nog de onduidelijkheid bij over wat nu als (fiscaal gunstig) auteursrecht kan worden beschouwd en wat als honorarium.

Wie zijn belastingaangifte zelf invult, moet ervoor zorgen dat die tegen 30 juni binnen is bij de fiscus. Doe je dat via tax-on-web, dan heb je nog tot 15 juli. Wie via een boekhouder of een account werkt, krijgt nog de tijd tot 31 oktober.

Om u enigszins te gidsen bij uw belastingaangifte organiseert de VVJ net als voorgaande jaren drie informatieavonden. Behalve het eigen VVJ-secretariaat en de JAM-ploeg, staat dan ook de erkende belastingconsulent Walter Van den Brande klaar om u tekst en uitleg te geven.

- maandag 6 juni 2011, om 19 uur, aan de Arteveldehogeschool, Voetweg 66 in Gent.
- dinsdag 7 juni 2011, om 19 uur, in het Perscentrum van de Residence Palace, Wetstraat 155 in 1040 Brussel.
- woensdag 8 juni 2011, om 19 uur, in de Antwerpse hoofdzetel van Dexia, Grote Steenweg 454, 2600 Berchem (parking achteraan)

De informatieavonden zijn uitsluitend voor leden van de VVJ bestemd en voor hen gratis toegankelijk. Omdat we graag weten hoeveel mensen we mogen verwachten, vragen we u uw komst te melden (met aanduiding naar welke plaats u komt) op info@journalist.be, uiterlijk tegen 30 mei 2011.

Beslissing over de klacht van de heer Frans Vancoppenolle tegen *Dag Allemaal* en Bart Alleman en Jo Smeets, journalisten

Met een brief van 14 juli 2010 dient de heer Frans Vancoppenolle klacht in tegen *Dag Allemaal* en tegen de journalisten Bart Alleman en Jo Smeets. Aanleiding zijn twee artikelen die in het weekblad zijn gepubliceerd. Het eerste artikel, van Bart Alleman, verscheen in het nummer van 22 juni 2010 onder de titel 'Minstens twee keer vielen er rake klappen' en werd op de cover van het weekblad aangekondigd met 'Achter de façade van hun droomvilla - Frans beschuldigd van huiselijk geweld - Minstens twee keer kreeg Wendy rake klappen'. Het tweede artikel, van Jo Smeets, verscheen in het nummer van 29 juni 2010 onder de titel 'Koen Crucke: "Frans heeft mijn verzoening met Wendy opgeblazen!"'.

Namens *Dag Allemaal* en de betrokken journalisten antwoordt hoofdredacteur Ilse Beyers op de klacht met een brief van 16 november 2010. (...)

DE FEITEN

Klager is de partner van Iris Vandekerckhove, die onder haar artiestennaam Wendy Van Wanten een ruime bekendheid geniet bij het grote publiek. Ook klager is een publieke figuur, sinds hij in 2007 deelnam aan de docusoap *Wie wordt de man van Wendy?* en uiteindelijk als toekomstig echtgenoot van Wendy werd uitgekozen. Sindsdien wordt de relatie tussen hen in meerdere media opgevolgd.

In *Dag Allemaal* van 22 juni 2010 wordt, aan de hand van enkele anonieme getuigen, verslag uitgebracht over huiselijk geweld dat klager op zijn partner zou uitoefenen. In het nummer van 29 juni 2010 wordt een interview met Koen Crucke gepubliceerd, die daarin zijn kijk geeft op het koppel. Daarnaast worden nog enkele andere kennissen geïnterviewd.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klager voert aan dat hij er in februari 2010 van op de hoogte werd gebracht dat er geruchten de ronde deden over geweld dat hij op zijn partner zou uitoefenen. Hij vreesde dat die geruchten hun weg zouden vinden naar bepaalde bladen, maar na raadpleging van zijn advocaat besloot hij geen initiatief te nemen. Groot was dan ook zijn verwondering toen hij enkele maanden later, in juni 2010, vaststelde dat *Dag Allemaal* er in een coverartikel grote aandacht aan besteedde, met een verhaal waarin anonieme getuigen werden opgevoerd. Klager voert aan dat de beschuldigingen volledig onterecht zijn, en dat in de artikelen feiten staan waarvan hij kan aantonen dat ze pertinent onjuist zijn. Klager weigert nog om *Dag Allemaal* te woord te staan maar hij heeft zijn verhaal een week later wel gedaan in het weekblad *Story*. Klager voert nog aan dat hij nooit door *Dag Allemaal* met de beschuldigingen werd geconfronteerd. Wel heeft zijn partner ongeveer een week voor de publicatie een mail ontvangen van journalist Van Hellemont, in volgende bewoordingen: 'Hallo Wendy, Heb jij al een idee wanneer wij het interview voor *Dag Allemaal* kunnen doen? Alvast bedankt!' Klager heeft daarop kort geantwoord dat er niets te melden was en dat alles goed ging, zowel professioneel als privé. Klager betoogt nog dat de berichtgeving een schending uitmaakt op zijn privacy. Tot op heden wordt hij nog geregeld met de geruchten geconfronteerd, aldus klager.

Dag Allemaal en de betrokken journalisten antwoorden dat klager een publieke figuur is geworden door zijn deelname aan programma *Wie wordt de man van Wendy?*. Ook nadien is hij met zijn privéleven geregeld in de pers aanwezig geweest. Toen *Dag Allemaal* gecontacteerd werd door bronnen die verontrustende feiten over klager meedeelden, zijn de nodige voorzorgen genomen om de waarachtigheid van de feiten na te trekken. Naast een eerste bron werden nog twee andere, van elkaar onafhankelijke, bronnen geïnterviewd. Daarnaast konden vier andere

bronnen bevestigen dat ook zij de verhalen uit goede bron hadden vernomen. Bovendien kan een journalist niet verantwoordelijk zijn voor de uitspraken van geïnterviewden. Gelet op de omstandigheden dat alle informatie gebaseerd is op verklaringen van meerdere geïnterviewden, kan *Dag Allemaal* dan ook niet verweten worden dat de aantijgingen fout zouden zijn. Klager voert hiervoor ook geen bewijzen aan. *Dag Allemaal* betoogt vragende partij te zijn geweest om ook klager en zijn partner aan het woord te laten. Zij werden gecontacteerd door de journalist, maar ze kozen ervoor om niet te reageren en lieten *Dag Allemaal* niet de kans om hen de aantijgingen voor te leggen, ondanks verschillende pogingen hiertoe.

BESLISSING

De klacht bestaat uit twee grote onderdelen. Vooreerst voert klager aan dat de berichtgeving onjuist is en dat hem geen kans is geboden om erop te reageren. Ten tweede meent klager dat de berichtgeving een onverantwoorde inbreuk uitmaakt op zijn privacy.

1. Met betrekking tot de onjuistheid van de beschuldigingen kan enkel worden vastgesteld dat *Dag Allemaal* meerdere anonieme bronnen aanvoert, terwijl klager de feiten formeel ontkent. Klager heeft op de hoorzitting zijn ontkenning niet gestaafd, zodat de Raad niet in de mogelijkheid is om een uitspraak te doen over de waarachtigheid van de informatie. Wel herinnert de Raad voor de Journalistiek aan het algemene principe, vevat in artikel 2 van de Code: *'De journalist publiceert alleen informatie waarvan de oorsprong hem gekend is. De journalist checkt de waarachtigheid van de informatie. In de mate van het mogelijke, en voor zover dit relevant is, maakt hij de bron van zijn informatie bekend.'* Hoe dan ook worden in de berichtgeving van *Dag Allemaal* ernstige persoonlijke beschuldigingen tegen klager openbaar gemaakt. Artikel 20 van de Code zegt hierover: *'Wanneer een journalist in zijn berichtgeving zelf ernstige beschuldigingen uit, met name wanneer die de eer en de goede naam betreffen, is het aangewezen dat hij de betrokkene voor de publicatie of de uitzending contacteert en hem loyaal de kans biedt om hierop te reageren.'* Een voorafgaande reactie van klager vragen was hier zeker aangewezen, temeer omdat de berichtgeving enkel gesteund is op anonieme bronnen. *Dag Allemaal* voert aan dat met klager en zijn partner contact is opgenomen om hen de kans te bieden te reageren op de aantijgingen. Maar er wordt slechts één mail naar de partner van klager voorgelegd, die in zeer algemene bewoordingen is gesteld en waarin geen enkele verwijzing naar de beschuldigingen wordt gemaakt. Deze algemene vraag naar een interview kan bezwaarlijk gelden als een loyale kans tot wederhoor van klager, wat nochtans aangewezen was geweest. *Dag Allemaal* is dan ook tekort geschoten in de plicht om klager een loyale kans aan te bieden om te reageren op persoonlijke beschuldigingen, die zijn eer en goede naam betreffen.

2. Klager is een publieke figuur, die in het verleden geregeld zelf de openbaarheid heeft opgezocht en feiten uit zijn privéleven naar buiten heeft gebracht. Op zich maakt de verdere berichtgeving over feiten uit dezelfde sfeer van zijn privéleven dan ook geen inbreuk uit op zijn privacy.

Om die redenen is de Raad voor Journalistiek van oordeel: De klacht is gegrond voor wat het gebrek aan wederhoor betreft.

Brussel, 14 april 2011

Beslissing over de klacht van mevrouw V. tegen *Dag Allemaal* en Guy Van Gestel, journalist

Met een mail van 6 juli 2010 dient mevrouw V. klacht in tegen *Dag Allemaal* en tegen journalist Guy Van Gestel. Aanleiding is het artikel dat gepubliceerd is in het weekblad van 29 juni 2010 onder de titel: *'Ik, seks met mijn eigen dochters? Walgelijke leugens!'*

Op vraag van de bedrijfsjuriste van De Persgroep vindt een poging tot minnelijke regeling plaats. Na een contact met klaagster deelt de ombudsman in een mail van 27 september 2010 aan De Persgroep mee dat klaagster het voorstel niet aanvaardt.

Met een brief van 10 november 2010 antwoordt hoofdredacteur Ilse Beyers op de klacht.

De rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft de zaak behandeld op 5 april 2011. Klaagster was persoonlijk aanwezig. *Dag Allemaal* en journalist Guy Van Gestel hebben laten weten af te zien van een verschijning op de hoorzitting.

DE FEITEN

Klaagster is de zus van een man die ervan verdacht wordt seksueel misbruik te maken van zijn kinderen. In *Dag Allemaal* van 29 juni 2010 wordt een uitgebreid interview gepubliceerd met de man, waarin hij alle beschuldigingen ontkent. In het interview beschuldigt hij op zijn beurt een familielid dat zijn dochters zou hebben opgestookt tegen hem. Klaagster, die zich hierin herkent, dient daarop klacht in bij de Raad voor de Journalistiek. In *Dag Allemaal* van 20 juli 2010 wordt daarop een interview gepubliceerd met een dochter van de man, die haar vader en haar broer beschuldigt van mishandelingen en incest. Ondanks de publicatie van dit tweede interview handhaaft klaagster haar klacht.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

In haar klachtbrief en op de hoorzitting voert klaagster aan dat ze niet op de hoogte was van het feit dat haar broer een interview had gegeven aan *Dag Allemaal*. Toen ze de publicatie ervan vernam, was ze dan ook geschokt, aangezien ze persoonlijk in het interview wordt beschuldigd. Ze is dan wel niet met haar naam aangeduid, maar wel als familielid van de geïnterviewde. Dit maakt dat ze in de ruime omgeving herkenbaar is, zodat ze herhaaldelijk over het artikel aangesproken werd. Na de publicatie heeft ze aan de redactie van *Dag Allemaal* telefonisch haar vertoewening meegedeeld. In de editie van twee weken later heeft *Dag Allemaal* een interview gepubliceerd met de dochter van klaagsters broer. Volgens klaagster was zij daarbij niet betrokken, en heeft het interview plaatsgevonden na afspraak met de advocaat van het meisje. Wel zegt klaagster dit interview nog voor publicatie te hebben kunnen nalezen, en heeft ze haar naam eruit laten verwijderen. Ze had naar eigen zeggen ook uitdrukkelijk aan de journalist gevraagd om haar niet te vermelden in dat tweede artikel, wat evenwel toch gebeurde. Volgens klaagster is door dit tweede interview – dat werd afgenomen op de dag dat zij haar klacht bij de Raad indiende – niet tegemoet gekomen aan haar bezwaren. Met name het feit dat in het eerste interview zware beschuldigingen tegen haar worden geuit zonder dat zij hiervan op de hoogte was of gehoord werd, vindt zij onaanvaardbaar.

(Foto Didier Lebrun/PhotoNews)

Dag Allemaal en journalist Guy Van Gestel antwoorden dat het eerste artikel een interview is met de broer van klaagster, die zijn versie van de feiten geeft. Het weekblad heeft ervoor gezorgd dat klaagster er niet herkenbaar in wordt voorgesteld. Het klopt dat de broer van klaagster haar ervan heeft beschuldigd zijn kinderen tegen hem op te zetten, maar de journalist zelf heeft die woorden enkel gerapporteerd en er de nodige afstand tegenover bewaard. Het is trouwens klaagster zelf die heeft voorgesteld om in een tweede artikel haar niet aan het woord te laten. Ze koos er dus zelf voor om niet aan het woord te komen en is dus slecht geplaatst om nu aan te voeren dat ze geen wederwoord heeft gekregen. Wat de kinderen betreft, heeft *Dag Allemaal* er zorg voor gedragen dat hun identiteit niet werd onthuld, noch in de tekst, noch in beeld.

BESLISSING

De Raad voor de Journalistiek stelt vast dat de versies van de feiten, zoals die door klaagster en door *Dag Allemaal* en haar journalist worden beschreven, tegenstrijdigheden bevatten. Het eerste interview, gepubliceerd in *Dag Allemaal* van 29 juni 2010,

bevat zware persoonlijke beschuldigingen tegen klaagster. Zo zou ze onder meer haar broer van incest hebben beschuldigd en zou ze diens kinderen tegen hem hebben opgestookt.

Artikel 20 van de Code van de Raad voor de Journalistiek bepaalt: *'Wanneer een journalist in zijn berichtgeving zelf ernstige beschuldigingen uit, met name wanneer die de eer en de goede naam betreffen, is het aangewezen dat hij de betrokkene voor de publicatie en de uitzending contacteert en hem loyaal de kans biedt hierop te reageren.'* Bovendien herinnert de Raad aan het algemene beginsel, vervat in artikel 2 van de Code: *'De journalist checkt de waarachtigheid van de informatie.'*

Een voorafgaand contact met klaagster om haar reactie te vragen is er evenwel niet geweest, terwijl het weinig twijfel lijdt dat de beschuldigingen die haar broer in het interview doet haar eer en goede naam aantasten. Het feit dat klaagster niet met naam in het artikel is genoemd doet daar niet van af, aangezien ze door de beschrijving van de feitelijke omstandigheden ruim in haar omgeving kon worden herkend. In het licht hiervan kan het tweede interview

niet als een afdoende wederwoord worden beschouwd. Wat het tweede interview betreft, betoogt klaagster dat dit er is gekomen na tussenkomst van de advocaat van de dochter van haar broer, terwijl *Dag Allemaal* en de journalist aanvoeren dat het tweede interview op vraag van klaagster is afgenomen. De Raad voor de Journalistiek kan dan ook niet nagaan wat er tussen partijen juist is afgesproken, temeer daar de journalist er de voorkeur aan gegeven heeft niet naar de hoorzitting te komen, wat mogelijk meer duidelijkheid had verschaft over de zaak.

Om die redenen is de Raad voor Journalistiek van oordeel: De klacht is gegrond voor wat het gebrek aan wederhoor betreft.

Brussel, 14 april 2011

Beslissing over de klacht van mevrouw Aurelia Picard tegen *Dag Allemaal* en Serge Vanhellemont, journalist

Met een brief van 5 oktober 2009 dient advocaat Luc Boxstaele namens zijn cliënte, mevrouw Aurelia Picard, klacht in tegen *Dag Allemaal* en tegen journalist Serge Vanhellemont naar aanleiding van een reeks artikelen die in het weekblad zijn gepubliceerd tussen 9 december 2008 en 8 september 2009. Namens *Dag Allemaal* en Vanhellemont heeft hoofdredacteur Ilse Beyers geantwoord met een brief van 23 februari 2010. (...)

DE FEITEN

Klaagster heeft in 2008 gedurende korte tijd een relatie gehad met Davy Vrancken, die als acteur en zanger bekend is als Davy Gilles. Op 28 mei 2009 beviel ze van een zoon, over wie ze steeds volgehouden heeft dat Vrancken de vader is. Vrancken ontkennde dit aanvankelijk, maar een DNA-test die na de geboorte is uitgevoerd, wees uit dat Vrancken inderdaad de biologische vader is. Nadien kwam het tussen klaagster en Vrancken nog tot discussies over de alimentatie die Vrancken zou betalen. Deze en andere verwickelingen tussen klaagster en Vrancken werden in *Dag Allemaal* opgevolgd in een reeks artikelen, met onder meer interviews met Vrancken, met de partner van Vrancken, met de zus van klaagster en met haar advocaat. Klaagster, die hierover niet te spreken was, diende op 13 mei 2009 tegen journalist Serge Van Hellemont een klacht in bij de politie, eerst in Zelzate en daarna in Gent.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klaagster verwijt *Dag Allemaal* en journalist Van Hellemont meerdere inbreuken op de journalistieke ethiek. In de eerste plaats voert ze aan dat de artikelen allerlei leugens en verzinsels bevatten en dat ze een eenzijdig en negatief beeld van haar ophangen, omdat de journalist de feiten enkel heeft belicht vanuit het standpunt van Davy Vrancken. De advocaat van klaagster heeft *Dag Allemaal* tweemaal, met name op 23 april 2009 en op 16 mei 2009, in gebreke gesteld en geëist dat bijkomende artikelen op voorhand aan haar ter inzage zouden worden overgemaakt, maar daar is *Dag Allemaal* niet op ingegaan. Ten tweede betoogt klaagster dat de artikelen een inbreuk uitmaken op haar privéleven, omdat ze werden geïllustreerd met foto's van haarzelf en van haar zoon. In de derde plaats voert klaagster aan dat ze herhaaldelijk door journalist Van Hellemont is lastig gevallen en onder druk gezet, onder meer met telefoontjes en sms-berichten in het midden van de nacht. Ten slotte meent klaagster dat *Dag Allemaal* ten onrechte een foto van haar advocaat heeft gepubliceerd naast diens verklaringen, terwijl de advocaat nooit hiervoor toelating heeft gegeven en hij ook geen interview aan het weekblad heeft gegeven.

Dag Allemaal en journalist Vanhellemont antwoorden dat klaagster vaag blijft over welke leugens en verzinsels er zouden gepubliceerd zijn. *Dag Allemaal* bracht verslag uit aan de hand van een reeks interviews, en in een geschil als dat van klaagster met Davy Vrancken is het voor een journalist onmogelijk om na te gaan wie de waarheid spreekt en wie liegt. De journalist kan dan ook niet verantwoordelijk worden gesteld voor de uitlatingen van de geïnterviewde, op voorwaarde dat hij die uitlatingen niet tot de zijne maakt, en aan die voorwaarde is voldaan. *Dag Allemaal* ontkent ook dat er met klaagster een afspraak zou zijn gemaakt om de artikelen op voorhand te laten inzien, zodat het weekblad hierover geen verwijt kan worden gemaakt. In verband met de publicatie van foto's van klaagster en haar kind, voert *Dag Allemaal* aan dat klaagster zelf met haar versie naar buiten is gekomen in het weekblad *TV Familie*, zodat ze er voor gekozen

heeft om gedurende een beperkte tijd een bekend persoon te zijn. Voor de publicatie van de foto van het kind zegt *Dag Allemaal* de toestemming te hebben verkregen van de vader. Wat de beschuldiging van belaging betreft, voert *Dag Allemaal* aan dat de journalist af en toe contact heeft opgenomen met klaagster om haar versie van de feiten te vernemen, maar wordt er formeel ontkend dat dit 's nachts zou zijn gebeurd. Wat ten slotte het interview met de advocaat van klaagster betreft, voert *Dag Allemaal* aan dat de advocaat een uitvoerig gesprek heeft gevoerd met de journalist en dat er daarom een reden was om dit interview met een foto te illustreren.

BESLISSING

1. De berichtgeving in *Dag Allemaal* kadert in het geschil tussen klaagster en Davy Vrancken, dat in enkele media ruim aan bod is gekomen. De Raad voor de Journalistiek stelt vast dat klaagster er zelf voor gekozen heeft om een publieke figuur te zijn. Zo heeft ze onder meer haar verhaal en foto's van zichzelf en van haar kind ter beschikking gesteld van de media. Daardoor heeft ze zelf afstand gedaan van haar recht op privacy in deze zaak. Voor wat dit onderdeel betreft, is de klacht dan ook ongegrond.
2. Klaagster voert aan dat *Dag Allemaal* onjuistheden heeft gepubliceerd. In dat verband staat het vast dat Davy Vrancken in de eerste artikelen in *Dag Allemaal* onjuiste informatie heeft verstrekt over zijn relatie met klaagster. Dat heeft de journalist er niet van weerhouden om die informatie zonder voorbehoud over te nemen en ook in zijn latere artikelen de verklaringen van Vrancken onkritisch weer te geven. Het had voor de journalist intussen nochtans duidelijk moeten zijn dat hij de verklaringen van Davy Vrancken niet voor waarachtig mocht aannemen. Hij is dan ook tekortgeschoten aan de verplichting van artikel 2 van de Code van de Raad voor de Journalistiek, dat bepaalt: 'De journalist checkt de waarachtigheid van de informatie.'
3. Klaagster voert ook aan dat de artikelen niet voor publicatie aan haar werden overgelegd, ondanks de brieven die haar advocaat hierover aan het weekblad heeft gestuurd. Deze brieven zijn echter eenzijdig en klaagster kan niet aannemelijk maken dat er daarover een afspraak is geweest tussen partijen. Afspraken over voorinzage van teksten moeten nageleefd worden maar ze dienen juist om die reden duidelijk en ondubbelzinnig te zijn. (zie: Rvdj 2003-08, Verhellen t/ De Coninck, 11 december 2003 en Rvdj 2008-11, De Croo-Desguin t. Leestmans, 19 juni 2008). Van een duidelijke en ondubbelzinnige afspraak was in dit geval geen sprake.
4. Wat de beweerde belaging van klaagster betreft, beschikt de Raad voor de Journalistiek over onvoldoende gegevens om er uit af te leiden dat de journalist klaagster systematisch zou hebben belaagd.
5. Wat ten slotte het geïllustreerde interview met de advocaat van klaagster betreft, stelt de Raad voor de Journalistiek vast dat de advocaat zelf geen betrokken partij is en dat klaagster geen persoonlijk belang heeft bij dit onderdeel van de klacht. Voor wat dit onderdeel betreft, is de klacht onontvankelijk.

Om die redenen is de Raad voor Journalistiek van oordeel: De klacht is gegrond voor wat betreft het onvoldoende checken van de informatie die in het weekblad is gepubliceerd.

Brussel, 14 april 2011

Beslissing over de klacht van de heer Siegfried Bracke tegen *Humo*

Met een brief van 22 januari 2011 dient de heer Siegfried Bracke klacht in tegen *Humo*. Aanleiding is een artikel dat op de website *humo.be* is gepubliceerd op 21 januari 2011. Met een brief van 14 februari 2011 dient Siegfried Bracke een tweede klacht in tegen *Humo*, ditmaal naar aanleiding van een bericht dat op de website *humo.be* is gepubliceerd op 14 februari 2011. Namens *Humo* reageert hoofdredacteur Sam De Graeve met een brief, die per mail is verstuurd op 16 februari 2011. Siegfried Bracke reageert daarop met een mail van 3 maart 2011.

(...)

DE FEITEN

Klager is volksvertegenwoordiger en gewezen journalist. In het voorjaar van 2011 is in de media veel te doen over zijn activiteiten voor een politieke partij tijdens de periode dat hij journalist van de openbare omroep was. Zo lekte op 18 januari 2011 op de website van *Humo* uit dat hij lange tijd lid is geweest van de SP, iets wat klager aanvankelijk had ontkend. Op 21 januari 2011 brengt de website van *Humo* een 'update' van dat artikel, met meer bijzonderheden. Daarin komt een 'welingelichte bron' aan het woord, die zegt dat Bracke heeft meegewerkt aan het ledenblad van de SP en dat hij zich liet betalen voor het modereren van debatten met partijmensen. Voorts heet het: 'Ik weet ook dat hij liever niet betaald werd via een overschrijving op zijn rekening, maar zijn cents graag cash in een enveloppe kreeg. Daar zal hij wel zijn redenen voor gehad hebben, zeker?' Daarop dient Bracke een eerste klacht in tegen *Humo*. Enkele weken later, op 14 februari 2011, dient Bracke een tweede klacht in tegen *Humo*, nadat diezelfde dag op de website een kort artikel is gepubliceerd onder de titel '*Siegfried Bracke liet zich betalen door de socialistische partij*'.

Siegfried Bracke (Foto Bert Van Den Broucke/PhotoNews)

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klager voert aan dat hij er in het artikel van 21 januari 2011 door een anonieme bron van beschuldigd wordt een ernstig misdrijf, namelijk belastingfraude, te hebben gepleegd. Zeker in zijn huidige hoedanigheid als lid van de wetgevende macht tilt hij hier zwaar aan. In tegenstelling tot wat de journalistieke ethiek vereist, heeft *Humo* hem geen kans geboden om voor de publicatie op die beschuldiging te reageren. Klager heeft dan zelf op 21 januari contact gezocht met de redactie en de beschuldiging ontkend, waarop een uur later op de website een aanvulling op het artikel is gepubliceerd. Enkele weken nadien heeft *Humo* een nieuw artikel over de zaak gepubliceerd op zijn website. Ditmaal is er wel vooraf een reactie aan klager gevraagd, maar tot diens verwondering werd de reactie niet weergegeven in het artikel dat op 14 februari 2011 gepubliceerd werd. Vandaar dat hij een tweede klacht heeft ingediend. Klager leidt uit dit alles af dat *Humo* duidelijk de intentie had om hem te beschadigen. Hij wijst er ook op dat de berichtgeving van *Humo* door verscheidene andere media werd overgenomen. Hij vraagt een principiële beslissing van de Raad voor de Journalistiek.

Humo wijst erop dat de berichtgeving op de website en het weekblad de aanzet vormde tot een belangrijke discussie over de onafhankelijkheid en geloofwaardigheid van de journalistiek. De hand- en spandiensten die klager verleende aan een

politieke partij waren manifest in strijd met zijn beroepsethische plicht als journalist bij de openbare omroep. Klager probeert nu de aandacht te focussen op één detail uit het hele verhaal, met name één zinsnede die hij interpreteert als een aantijging van een misdrijf, wat nergens uit blijkt. Door de eenzijdige interpretatie die klager aan die zin geeft, was misschien beter wederhoor toegepast, en klager dus een kans geboden om hierop te reageren. De hoofdredacteur van *Humo* heeft zich hiervoor persoonlijk geëxcuseerd, en spontaan een aanvullende reactie van klager op de website geplaatst. *Humo* wijst er ook op dat het aanvankelijk ontbrekende wederwoord van klager geen enkele invloed had op inhoud van de artikels, die op voldoende betrouwbare bronnen waren gesteund. Wat het artikel betreft dat op 14 februari 2011 op de website werd gepubliceerd, betoogt *Humo* dat dit in werkelijkheid om een zogenaamde 'teaser' ging, waarmee het artikel werd aangekondigd dat de dag erna zowel op de website als in het weekblad integraal werd gepubliceerd, met eveneens de reactie van klager zoals die aan de redactie was bezorgd. *Humo* wijst er voorts op dat klager meermaals om een interview werd gevraagd, maar dat hij hier niet op is ingegaan. Zijn klacht staat dan ook niet in verhouding tot de werkelijke inzet van de berichtgeving, en die is zijn eigen optreden in het verleden.

BESLISSING

Wat de eerste klacht betreft:

De Raad voor de Journalistiek is van oordeel dat het artikel van 21 januari 2011 moet ingeschreven worden in een polemiek over een publieke figuur, waarbij vrijwel dagelijks nieuwe onthullingen en ontkenningen verschenen. De Raad voor de Journalistiek meent dat het beter ware geweest indien

Humo de klager voor de publicatie van het artikel had gecontacteerd om hem een reactie te vragen, wat door *Humo* trouwens wordt erkend. Maar in het kader van de controverse over klager, meent de Raad voor de Journalistiek dat dit tekort niet als een beroepsethische fout kan worden beschouwd, temeer daar *Humo* het standpunt van klager op zijn website heeft geplaatst zodra die heeft gereageerd.

Wat de tweede klacht betreft:

Op de website van *Humo* is op 14 februari 2011 een aankondigend artikel gepubliceerd als 'teaser' voor het artikel dat de dag daarna integraal zowel op de website als in het weekblad is opgenomen. De Raad voor de Journalistiek is heden niet meer in de mogelijkheid om na te gaan wat de juiste inhoud is geweest van de bestreden 'teaser'. De Raad moet zich daarom onthouden van een oordeel voor wat de tweede klacht betreft.

Ten slotte wijst de Raad voor de Journalistiek erop dat hij niet kan oordelen over intenties, zodat hij zich eveneens moet onthouden van een mening over het onderdeel van de klacht, als zou de berichtgeving in *Humo* de bedoeling hebben om klager te beschadigen.

Om die redenen besluit de Raad voor de Journalistiek:

De eerste klacht is ongegrond.

De Raad voor de Journalistiek onthoudt zich van een oordeel voor wat de tweede klacht betreft.

Brussel, 12 mei 2011

Beslissing over de klacht van de heer en mevrouw B. tegen *Het Laatste Nieuws* en Tonny Verhaeghe, journalist

Met een brief van 30 september 2010 dient advocaat Yves Andriessen namens zijn cliënten, de heer en mevrouw B., klacht in naar aanleiding van een artikel dat op 2 september 2010 is gepubliceerd in *Het Laatste Nieuws*. *Het Laatste Nieuws* heeft op de klacht geantwoord met een brief van 14 oktober 2010. Met een brief van 4 januari 2011 heeft advocaat Andriessen laten weten dat zijn cliënten het niet eens kunnen zijn met het standpunt van *Het Laatste Nieuws* en dat zij een uitspraak vragen van de Raad voor de Journalistiek.

De rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft de zaak behandeld op 22 april 2011. Klagers verschenen in persoon, bijgestaan door hun advocaat Yves Andriessen. Namens *Het Laatste Nieuws* en de betrokken journalist verscheen Raymond De Craecker, hoofd redactiebeheer van de krant. Ook journalist Tonny Verhaeghe was persoonlijk aanwezig.

DE FEITEN

Klagers zijn de ouders van een jongeman die in 2009 overleden is aan een overdosis en die een van de vrienden was van Bas Luyten. In augustus 2010 is er in de media veel aandacht voor het ontslag van N-VA-senator Kim Geybels, die samen met Luyten naar Thailand was gereisd en daar in een drugszaak verwickeld was geraakt. In een artikel van Tonny Verhaeghe in de krant van 2 september 2010 wordt in volgende bewoordingen verwezen naar een vriend van Luyten die aan een overdosis is overleden: 'In zijn vriendenkring wordt alvast ook flink gebruikt, met dramatische gevolgen. Op (datum vermeld) sterft Bart B., één van zijn beste vrienden uit (gemeente vermeld), aan een overdosis.'

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klagers voeren twee bezwaren aan tegen de berichtgeving in *Het Laatste Nieuws*. In de eerste plaats betogen zij dat journalist Tonny Verhaeghe op een opdringerige manier te werk is gegaan bij zijn nieuwsgaring. De journalist heeft de nieuwe bewoners van de woning waar klagers vroeger verbleven onbeschoft be-

(Foto Mehdi Chebil/Polaris/PhotoNews)

naderd en heeft hen de reden van zijn bezoek bekendgemaakt. Toen klager door de nieuwe bewoners op de hoogte was gebracht van het bezoek van de journalist, heeft klager hem zelf gebeld en heeft hij hem gevraagd om niets over zijn zoon in het artikel te vermelden. Desondanks heeft de journalist in zijn artikel van 2 september 2010 verwezen naar de doodsoorzaak van hun zoon, en heeft hij daarover zoveel gegevens vermeld dat hij in ruime kring kon worden geïdentificeerd. Klagers wijzen erop dat het gerechtelijk onderzoek nog altijd lopende is, en vragen zich af hoe de journalist aan zijn informatie is geraakt. Alleszins heeft de krant door haar berichtgeving hun privacy ernstig geschonden en heeft ze hen bijkomend leed bezorgd. Klagers wijzen erop

dat de doodsoorzaak van hun zoon niet in ruime kring bekend was, en zelfs niet in hun eigen familie, maar dat door het artikel in *Het Laatste Nieuws* iedereen op een pijnlijke manier ervan op de hoogte werd gebracht. De berichtgeving heeft bij hen dan ook een wonde opnieuw open gereten.

Het Laatste Nieuws en journalist Tonny Verhaeghe betogen dat het nooit in hun bedoeling heeft gelegen om klagers te kwetsen. Het artikel beoogde enkel de persoon van Bas Luyten te situeren, die ex-senator Kim Geybels in een drugszaak had betrokken. De verwijzing naar de zoon van klagers was relevant, omdat deze een goede vriend was van Luyten en Luyten zelfs een tijd lang op hun adres ingeschreven is geweest. Om rekening te houden met de gevoelens van klagers, is niet de volledige naam van hun zoon vermeld, maar enkel zijn voornaam en de eerste letter van zijn familienaam. Deze gegevens waren nodig om het verhaal in zijn context te plaatsen. Journalist Tonny Verhaeghe heeft trouwens kunnen vaststellen dat veel mensen in de gemeente reeds op de hoogte waren van de doodsoorzaak van klagers zoon. Verhaeghe ontkent ook formeel dat hij de huidige bewoners van het huis en klager op een arrogante manier heeft benaderd. Hij heeft de huidige bewoners van het huis niet de reden meegedeeld waarom hij op zoek was naar de klagers, wat erop wijst dat hij tijdens zijn nieuwsgaring met hun gevoelens rekening heeft gehouden.

BESLISSING

Over het optreden van de journalist:

Uit de gegevens van het dossier en de stukken die klagers hebben overgelegd, kan niet worden afgeleid dat de journalist op een onbehoorlijke en onbeschofte manier zou zijn opgetreden tijdens zijn nieuwsgaring. Klagers leggen een getuigenis voor van de huidige bewoners van hun woning, die de journalist heeft gecontacteerd. Zij hebben het over een optreden dat 'vrij opdringerig' of 'uiterst opdringerig' was. De journalist heeft echter aan nemelijk gemaakt dat die indruk het gevolg is van het feit dat hij niet anders kon dan wat aandringen om de contactgegevens van klagers te verkrijgen, nu hij bewust de reden daarvoor niet wou vermelden. Dit onderdeel van de klacht is dan ook ongegrond.

Over de vermelding van persoonlijke gegevens:

Artikel 23 van de Code van de Raad voor de Journalistiek bepaalt: 'De journalist respecteert het privéleven van personen en tast het niet verder aan dan noodzakelijk in het maatschappelijk belang van de berichtgeving. De journalist gaat in het bijzonder omzichtig om met mensen in een maatschappelijk kwetsbare situatie, zoals minderjarigen, slachtoffers van criminaliteit, rampen en ongevallen, en hun familie.' In het artikel dat gepubliceerd is op 2 september 2010 worden niet alleen de voornaam en de eerste letter van de familienaam van klagers zoon vermeld, maar ook de gemeente waar hij woont, de datum van het overlijden en de doodsoorzaak. *Het Laatste Nieuws* en de journalist tonen geen maatschappelijk belang aan waarom het noodzakelijk was om klagers zoon in een dergelijke verregaande mate te identificeren. Klagers zoon was hierdoor herkenbaar, wat ongetwijfeld bijkomend leed heeft veroorzaakt. Dat had voor de journalist duidelijk moeten zijn na het telefoongesprek dat hij de avond voor de publicatie met klager heeft gevoerd. Dit onderdeel van de klacht is dan ook ongegrond.

De Raad voor de Journalistiek is daarom van oordeel: De klacht is gegrond in haar tweede onderdeel.

Brussel, 12 mei 2011

VTM-‘VOELSPRIET’ WOUTER BRUYN KOESTERT ZIJN PERSKAART

Jan Backx

Journalistiek leidt tot alles, we kennen allemaal dat hardnekkige adagium dat aan ons vak kleeft. Maar de Antwerpse VTM-freelancer Wouter Bruyns (31) heeft in zijn nog korte beroepsleven de gevleugelde stelregel virtuoos achterstevoren toegepast. Wat denkt u van een laureaat van de hotelschool (zaal-restaurant-sommelier), die urgentie-verpleegkundige wordt en uiteindelijk beide werelden inruilt voor het eveneens hectische leventje van televisiereporter...

Het verhaal begint in februari 1980, in Essen-Wildert, niet ver van de Nederlandse grens. Pa Bruyns was er een hele poos postbode, moeder engageerde zich in de verzorgingssector. "Ik groeide op in een warm nest", vertelt Wouter. "Zowel voor mij als voor mijn broer en zus lag de wereld open. Onze ouders hebben ons nooit *gepusht*. Van vakbroeders heb je misschien al vaak andere dingen gehoord, maar ik had op school een grondige hekel aan opstel. Tijdens mijn studies aan de hotelschool ging ik werken in een chique restaurant. Een collega reed als vrijwillige brandweerman rond met een ambulance. Dat sprak me zo enorm aan dat ik zijn voetstappen drukte. Het bleef niet bij een cursus ambulancier. Ik ging urgentieverpleegkunde studeren en vond een job in de afdeling intensieve zorg van een Antwerps ziekenhuis. Dat was wel spannend, maar ik wou ook creatieve dingen doen. Eigenlijk was ik de 'zotte doos' van de verpleegdienst. Zo droomde ik van een eigen radioprogramma binnen de kliniek. Om de knepen te leren, ging ik stage lopen bij de Gentse studenten-zender *Urgent.fm*, toen een heuse kweekvijver van aanstormend talent. Showbiz en musical hebben me altijd gefascineerd. Zo botste ik tijdens een evenement in het Antwerpse Sportpaleis op Seppe Slaets van ATV. Hij introduceerde me bij de regionale tv-zender en al snel combineerde ik mijn verpleging met reportagewerk.

Op zeker ogenblik werd ik naar een reusachtige brand van een winkelpand met bovenliggende flats aan de Antwerpse Carnotstraat gestuurd, en toen kwam de 'klik' met VTM. Ze zochten nog een correspondent voor de Antwerpse regio. En zo werd ik drie en een half jaar geleden de freelance-voelspriet die exclusief voor VTM de lokale verhalen, faits divers en rechtbankverslagen brengt."

Wouter Bruyns heeft alvast zijn leeftijd en zijn enthousiasme mee. Tijdens onze avondlijke babbelen in een brasserie aan de wereldberoemde Zurenborgse Dageraadplaats, rinkelt zijn gsm meer dan eens. Taxichauffeur neergeschoten in Zaventem. In Borsbeek vindt een gerechtelijke afstapping of wedersamenstelling plaats (uiteindelijk bleek het om een steekpartij voor amper 20 euro te gaan). *Never a dull moment*, zoveel is duidelijk. Maar Wouter straalt. "Mijn door-

snee werkdag? Ik sta altijd héél vroeg op, steek mijn neus in de kranten, vooral de regiobladzijden. Dan beginnen ze me meestal te bellen: *We gaan dit en dat doen, regel jij dat even voor ons op het terrein?* Ik mobiliseer dan een cameraploeg, trek ter plaatse of begin aan de research. Natuurlijk is het vaak heel hectisch, maar ik ben blij met wat ik doe én ik ben er fier op. Ik besef dat ik een gelukkig man ben. Het is lente, ik heb een keigoed lief dat Spaans en Frans doceert en we dromen van een kindje in de verre toekomst... Misschien beginnen we in een latere levensfase nog wel eens een *bed & breakfast* in Italië. Maar nu kan ik me perfect uitleven in de boeiende journalistieke biotoop."

Sinds februari maakt hij overigens ook deel uit van de bestuursraad van de VVJ. "Ik wil me inderdaad ook engageren voor ons vak. In de eerste plaats wil ik me inzetten voor de herwaardering van de nationale perskaart. Da's trouwens al lang mijn stokpaardje. We moeten politie, parket en brandweer duidelijk maken dat dit document wel degelijk waarde heeft. Dat de drager opereert volgens een tamelijk streng omschreven gedragscode. Door de opmars van alle nieuwe communicatie- en registratiemiddelen beleven we steeds meer dulle toestanden. Bij een ramp, zwaar ongeluk of misdaad wordt een perimeter aangelegd. De pers moet dan braafjes achter het lint blijven. Ondertussen filmen en kieke de mensen die binnen de perimeter wonen er vanuit hun venster of deurgat wel kwistig op los met de wonder-gadgets die nu gemeengoed zijn geworden. Daarnaast moet we als persvakmensen ook vaak vaststellen dat een bevriende pompier-ambulancier van de hulpdiensten *carte blanche* krijgt. Onlangs had ik nog een stevige discussie met een vrouwelijke politie-officier, naar aanleiding van een overval op een Berchems Dexia-kantoor. Ik kreeg wat emotionele argumenten naar het hoofd geslingerd, die met de grond van het probleem niets te maken hadden. Ze beet me toe dat ze het sinds de berichtgeving rond de parachutemoord wel gehad had met de pers..."

Welbespraakt, de discussie niet schuwend, op zijn leeftijd nog borrelend van energie. En wat spookt Wouter nog zoal uit naast zijn fulltime journalistiek? "Ik ben tamelijk verslaafd aan musicals. Zitten kijken en luisteren, héér-lijk. Het zélf doen, tja, dat zou wat anders zijn: ik kan absoluut geen toon houden, laat staan zingen. Maar ooit eens acteren, dat voel ik wel kriebelen. Niet meteen eenzame monologen. Ik ben in mijn sas als er veel mensen samen zijn. Dat wortelt wellicht in mijn engagement als jeugdmonitor tijdens de vakantie-kampen van het ziekenfonds. Binnenkort lokken me in dat verband tien dagen Italië. Kan ik meteen even checken of onze latere *bed & breakfast*-droom wel hout snijdt."

Wouter Bruyns: 'We moeten politie, parket en brandweer duidelijk maken dat de officiële perskaart wel degelijk waarde heeft.'

Voorbij het cliché (7): JONGEREN IN DE MEDIA

'BESTAAT DE KANS OM JONGEREN DE SCHULD TE

"Een man van 75 die met een tweeloop zijn buurman beschiet, zal in de media worden aangeduid voor wat hij is: een individu dat ontspoord. De bevolkingsgroep waartoe hij behoort, wordt niet als geheel gestigmatiseerd. Als de dader een jongere was, dan zou men die reflex wel hebben. Bij oudere daders gaat men ook niet dagenlang analyseren *à la*: lag het aan de swingmuziek waar hij altijd naar luisterde? Of: word je van duivenmelken agressief? Bij jongeren wordt de oorzaak wel altijd in de populaire cultuur gezocht, bijna alsof

het incident een gelegenheid is om eindelijk met die jongerencultuur te kunnen afrekenen. Speelde de betrokken jongere af en toe een computerspelletje, dan worden plots alle *gamers* beladen met allerlei zonden. Men gaat zelfs zo ver ze te bestempelen als een potentieel gevaar. Waanzin! De morele paniek die vandaag de dag rond jongeren wordt gecreëerd, is totaal buitensporig." Aan het woord is kinderrechtencommissaris Bruno Vanobbergen.

De kinderrechtencommissaris kan zelfs haarfijn omschrijven hoe die stigmatisatie precies in zijn werk gaat. Telkens verengt men een maatschappelijk probleem tot een jongerenprobleem, stelt hij vast. "Dan staat er in de krant: 'Jongeren sporten veel te weinig.' Zou het kunnen dat er in het algemeen te weinig gesport wordt, waaronder door jongeren? Of: 'Jongeren eten ongezond'. En de rest van de samenleving niet dan? Het is alsof de jongeren zelf het probleem zijn, dat is onderliggende gedachte. En dat heeft zeer belangrijke gevolgen in de manier waarop we jongeren percipiëren."

Van een uitspraak als 'jongeren eten ongezond' kan je nog staande houden dat die feitelijk tenminste klopt, al hangt het er natuurlijk vanaf met welke maatstaven men dat beoordeelt. Erger nog, bekeken vanuit de beroepseer van de journalist, is dat de clichés het soms zelfs halen op de feiten. "Vaak staan er paniekberichten in de krant over het alcoholgebruik bij jongeren", vertelt Vanobbergen. "Terwijl uit alle onderzoeken blijkt dat oudere generaties meer drinken, en in ieder geval vaker de neiging hebben om met een pint te veel achter het stuur kruipen. Waarom dan uitgerekend de jongeren viseren binnen deze problematiek? Dit is beeldvorming die jongeren zwaar schaadt maar die totaal foutief is."

Ander voorbeeld: onderzoek heeft aangetoond dat jeugdcriminaliteit de jongste veertig jaar stelselmatig afneemt. De jongeren van vandaag plegen met andere woorden minder criminele feiten dan hun ouders toen die jong waren, ze zijn zelfs braver (als je het zo mag noemen) dan hun grootouders. Soortgelijke vaststellingen gaan aan voor clichégevoelige onderwerpen als jongeren en seksualiteit of jongeren en drugs. De pot verwijt de ketel, lijkt het wel. En journalisten doen daar klaarblijkelijk graag aan mee.

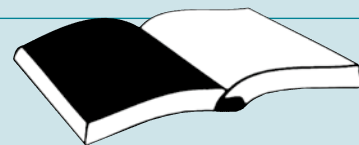
Ook clichédoorbrekend: drie Boomse 'hangjongeren', die begin mei een politiesong uitbrachten, in een vrolijk onderonsje met de Boomse politierechtscommissaris Gwen Merckx. (Foto Filip De Smet/PhotoNews)

Eigen zin

Mistoestanden vaststellen is één ding, belangrijker is uiteraard hoe je zulke clichés ontmythijnt. In Antwerpen en Genk heeft men daar een interessant project rond opgestart. Het Antwerps-Limburgse persbureau StampMedia wil "de berichtgeving over jongeren corrigeren en hen vooral zelf aan het woord laten. Zeker daar waar hun mening van belang is en weinig gehoor vindt in de mainstream kanalen", lezen we in de colofon. StampMedia, overigens als persorgaan erkend door de Vlaamse Vereniging van Journalisten, wordt geleid door een professioneel, volwassen kaderteam, maar het veldwerk zelf, zowel in ideeën als concrete uitwerking, gebeurt door jonge vrijwilligers tussen 16 en 26 jaar. Het project krijgt toelagen van de Vlaamse gemeenschap, de provincie Limburg en de steden Antwerpen en Genk. StampMedia dient een dubbel doel, vertelt Thomas Vreriks, hoofdredacteur van de Antwerpse redactie. "In de eerste plaats is het een forum waar jongeren hun media-aspiraties kunnen beproeven.

Veel jonge mensen voelen zich aangetrokken tot het beroep journalist. Wij bieden ze een plek waar ze de stiel kunnen leren zonder zich te moeten inpassen in de logica van bestaande redactiestructuren. Voor een groot stuk laten we hen hun eigen zin doen. Dat onbevengene, dat ongeremde, zie ik als de grootste troef van StampMedia. Onze partners zullen dat kunnen beamen."

StampMedia zette met reguliere media zoals Belga, Mo en de Concentra-websites structurele samenwerkingsverbanden op om zijn persstukken te delen. Leuk voor de jonge repor-

GEVEN, DAN DOET MEN HET OOK'

Jef Van Baelen

ters die zo meteen ook het tweede doel van StampMedia bereiken: het standpunt van de jongere laten horen in de pers. Daar is volgens Vreriks wel degelijk nood aan. "Ik wijs andere media niet graag met de vinger, maar als iemand die dag in dag uit met jongeren werkt, stoort het me erg dat de pers zo kort door de bocht gaat wanneer jongeren het onderwerp zijn. Toen het een paar weken geleden veel over hangjongeren ging, heb ik clichés gelezen waar ik van dacht: het kan niet dat je zoiets schrijft als je die jongeren echt hebt leren kennen. Er bestaat een beeld dat de jeugd van vandaag apathisch en apolitiek is, voor niks goed. Maar op mijn redactievergadering zie ik een heel andere werkelijkheid. StampMedia heeft de ambitie om de beeldvorming rond jongeren evenwichtiger te maken. Rechtvaardiger, zou ik zelfs zeggen."

Jongeren van vandaag zijn braver dan hun ouders en grootouders.

Expertise

Geen betere lakmoesproef dan de praktijk. Op uitnodiging van Vreriks volgen we een redactieraad van StampMedia, die eigenlijk in weinig verschilt van een planningsvergadering op gelijk welke andere redactie. Cynische schimpscheuten inbegrepen trouwens. De twintig jonge, clevere would-be journalisten denken die week stukken uit rond *hacktivism*, de bouw van een supermoskee in Antwerpen en het wereldkampioenschap breakdance. Dat er voor de concertbespreking op Mano Mundo geen internetverbinding werd voorzien, wordt opgelost doordat een andere journalist toevallig de bakker kent die tegenover het festivalterrein woont. Het groepsge-sprek doet een dynamiek van onverwachte samenwerkingen ontstaan en levert een aantal verrassende en frisse journalistieke ideeën op.

Misschien gaat het niet aan voor heel de redactie, maar we zien minstens tien jongeren die duidelijk het vuur van de journalist bezitten. Meteen enkele van die specimen aangesproken om te vragen wat zij vinden van hoe hun oudere collega's presteren wanneer die jongerenthema's behandelen. De algemene teneur is: eigenlijk doet onze beroepsklasse dat niet zo goed. "Ik ben een gretige mediagebruiker", zegt bij-

voorbeeld Thomas Verstrepen (16). "Ik lees en bekijk zowat alles wat in mijn buurt komt – behalve dan als het over jongeren gaat. Want dan heb ik vaak het gevoel dat er in stereotiepen wordt gepraat, dat er geen serieuze analyse wordt gemaakt." Verstrepen voegt er nog aan toe dat je als jongere "wel heel snel in een vakje wordt gestopt".

Hoi-Fung Ng (24) vult aan dat "het positieve amper wordt vermeld, zeker als je het afweegt tegen hoeveel aandacht het krijgt wanneer een jongere iets heeft mispeuterd. Ik vind dat journalisten jeugdthema's vaak benaderen als *wij* tegenover *zij*, alsof jongeren op een bepaalde manier los staan van de rest van de maatschappij. Als jongere is het erg bevreedend om een artikel te lezen dat vanuit dat standpunt werd geschreven."

Anouschka Vandenbosch (20) verduidelijkt met een voorbeeld: "Stel dat uit onderzoek blijkt dat scholieren vaak spijbelen. Dan zullen journalisten er altijd automatisch van uitgaan dat dit aan de jongeren zelf ligt. Maar is dat wel zo? Moet een journalist niet van in het begin rekening houden met het mogelijke bestaan van andere redenen? Misschien zijn de lessen wel erg saai of werd er zozeer op het onderwijsbudget bespaard dat je niet op een fatsoenlijke manier les kan volgen – ik zeg maar wat. Ik heb het gevoel dat als de kans bestaat om jongeren ergens de schuld van te geven, dat men het dan telkens ook doet."

Het past beter in een vroegere aflevering van *Vorbij het Cliché*, maar één zaak viel bijzonder op bij het volgen van de redactievergadering bij StampMedia. De redactie is zeer multicultureel. We kennen geen enkele redactie bij de volwassen media die zoveel journalisten met allochtone roots telt. "We doen echt ons best om in die doelgroep te werven", vertelt hoofdredacteur Thomas Vreriks niet zonder trots. "Dat kost moeite, maar we vinden het er belangrijk genoeg voor. Bovendien maakt het StampMedia inhoudelijk ook rijker, vind ik. Het levert stukken op met invalshoeken waar andere media niet aan zullen denken, en wij bezitten dankzij die mensen ook expertise waar concurrerende persorganen jaloers op mogen zijn."

Nuttige links:

- Cel Gelijke Kansen: www.gelijkekansen.be
- Persagentschap StampMedia: www.stampmedia.be
- Vlaams Kinderrechtencommissariaat: www.kinderrechtencommissariaat.be
- Vlaamse Jeugdraad: www.vlaamsejeugdraad.be
- Vlaamse Scholierenkoepel: www.vsknet.be
- Het Jeugdonderzoeksplatform: www.jeugdonderzoeksplatform.be
- Steunpunt Jeugd, kenniscentrum voor jeugdbeleid: www.steunpuntjeugd.be

D In deze maandelijkse rubriek duikt Manus Adriaens in de geschiedenis van de Vlaamse journalistiek. Letter na letter ontdoet hij memorabilia uit het rijkgevulde media-archief van het stof: opmerkelijke uitspraken van perslui uit de afgelopen decennia, miniverhaaltjes die minstens een glimlach opwekken, wijsheden van oude ratten voor beginners in het vak. Een abecedarium voorbij de waan van de dag.

Deugd

Radiojournalist Jef Lambrecht, toen hij nog niet met pensioen was en beroepshalve geregeld verre horizons opzocht: "De doorsnee-Belg kleedt zich onbewust kleurloos om niet op te vallen. Niet opvallen is onze nationale deugd. In het buitenland herken je een Belg van heinde en verre aan zijn kleurloosheid."

Deur (1)

Ooit was GAL de huistekenaar van het inmiddels al lang ter ziele gegane blad *De Nieuwe*. In 2005 haalde hij daaraan herinneringen op in *Knack*: "Dat linkse blad was mijn zeepkist. Ik maakte er wel vijf, zes tekeningen per week voor. Bovendien had ik er ongelooflijk veel macht. Als ik zei: 'Daarover wil ik een tekening maken', dan schreef de redactie daar een artikel over. Dat kan ik nu niet meer. Het moet nu allemaal economisch rendabel zijn. Een journalist heeft niet langer bloed, maar geld aan zijn handen."

Hij zag *De Nieuwe* kapotgaan nadat de Volksunie-politicus Hugo Schiltz het blad had overgenomen. GAL: "Sorry, maar voor een partijblad wilde ik niet werken. Toen ben ik bij *De Nieuwe* vertrokken met slaande deuren. (grijns) Het waren op de koop toe mijn eigen deuren: de redactie vergaderde bij mij thuis."

Deur (2)

Wat voor volk belt er aan, thuis bij een royaltywatcher? Alvast geen prins en prinsessen, getuigt Jan Van den Berghe: "Nee. Wél mensen die aan de deur iets willen verkopen en dat zijn helaas altijd deprimerende mannen. Nooit blondines met een C-cup."

Diagnose (1)

Prosper De Smet was journalist bij *Vooruit*, het dagblad waaraan ook de auteurs Richard Minne en Louis Paul Boon verbonden waren. De Smet vertelde over die tijd in een interview met *De Standaard*: "Tijdens de laatste jaren bij *Vooruit* was doodsangst zowat het enige wat Richard Minne nog bezighield. Van sarcasme was dan geen spoor. Op een middag, toen Minne en Boon hun boterhammen aten, sneden ze het onderwerp weer eens aan. Ik zat erbij en gaf me over aan hun zwaarmoedige bespiegelingen, alsof de man met de zeis tussen ons in zat. Een werkster die het kantoor was binnengekomen om te veggen, luisterde mee en onderbrak ons: 'Zeg dichters, ge zit weer met wrede dingen in uw kop! Weet ge wat er u mankeert? Uw bloed is te zwaar. Ge zoudt beter eens goed purgeren.'"

Diagnose (2)

In 2006 publiceert Guido Van Liefveringe, bedenker van de weekbladen *Joepie* en *Dag Allemaal*, zijn memoires. Titel van zijn boek: *Glamour en glitter, geld en macht*. Maar het was niet allemaal glitter en glamour wat hij in de loop van zijn carrière meemaakte. Getuige dit verhaal uit 1971, het jaar waarin hij er – toen nog als verslaggever van *Het Laatste Nieuws* – in slaagt door te dringen tot bij de leidinggeven-

den van het ondergrondse Iers Republikeins Leger. Na afloop stelt zijn contactpersoon hem voor te overnachten bij een militant "die door de Britse geheime diensten nog niet in hun bestanden is opgenomen".

Uit het relaas van Van Liefveringe: "Langs verlaten en verloederde stegen bereiken we het achtertuinje van een arbeiderswoning. Een mierzerige, griezelige buurt. Onze komst is gesignaleerd. We worden geruisloos binnengelaten. Ik word de trap opgeleid naar de slaapkamer van de tienerdochter. Zij slaapt bij haar ouders, wat vaker gebeurt."

De journalist arriveert uiteindelijk veilig in België met zijn reportage, maar merkwaardig genoeg voelt hij een constante, ondraaglijke jeuk in de schaamstreek. "Persoonlijk onderzoek levert geen uitsluitsel op. Ik raadpleeg mijn huisarts. Hij doorwoelt geïntrigeerd mijn schaamhaar, wikt en weegt mijn scrotum, schudt meewarig het hoofd en fronst verontwaardigd de wenkbrauwen. Ik lig weerloos met mijn broek op mijn enkels. Ik weet bij God niet wat ik van zijn verwarde lichaamstaal moet denken. Moet ik lachen of eerder huilen? Hij kijkt alsof hij met een voor mij levensbedreigende diagnose worstelt."

Nu ja, in de praktijk valt die diagnose nog mee: schaamluizen. "Die beestjes heb ik in jaren niet meer gezien", lacht de arts. "Geen probleem, ik geef je een paardenmiddel."

Het verhaal krijgt alsnog een happy end. Van Liefveringe in zijn boek: "Een witte wolk DDT-poeder zaait dood en vernieling in de schaamluizenkolonie die onderhuids woekert. Mijn schaamstreek ligt erbij als de Vietnamlandschappen na een napalmbombardement in Coppola's *Apocalypse Now*. Maar er steekt nooit nog één luis de kop op."

Dichtklappen

Will Tura geeft het in zijn autobiografie onomwonden toe: ondanks zijn indrukwekkende carrière koestert hij nog altijd een wantrouwen tegenover journalisten: "Omdat ik vrees dat ze me een hak zullen zetten. Ik kan blijkbaar nooit mezelf zijn tijdens interviews. Mijn kinderen worden er gek van: ze zien me verstijven, onzeker worden, geremd zijn en met dat soms absurd 'Hollands' accentje spreken."

Vanwaar toch die permanente argwaan, zodra er een journalist in zijn omgeving opdrukt? Het échte antwoord staat niet in zijn memoires te lezen, maar gaf hij aan muziekredacteur Bart Steenhaut van *De Morgen*. Tura: "Het is een gevolg van mijn allereerste interview. Ik zou gaan zingen, maar vlak ervoor was er een speaker die me zou voorstellen. Plots schotelde die me een vraag voor die ik niet had zien aankomen: 'Will, hoeveel is veertien keer dertien?' Ik stond aan de grond genageld en klapte helemaal dicht. Rekenen was mijn sterkste kant niet, tenzij ik het in muziekmaten kon doen. Sindsdien denk ik: laat me gewoon zingen. Praten en vertellen, dat is mijn ding niet."

Guido Van Liefveringe
(foto Herwig Vergulst/Beigo)

Dienstknecht

Journalist Serge Simonart is al sinds zijn zeventiende actief in de media. Zeventien, dat was ook de leeftijd waarop hij stiekem – zonder dat zijn ouders ervan op de hoogte waren – de trein nam naar Parijs, omdat hij wist dat Orson Welles daar in een hotel logeerde. Simonart (in 2007 geïnterviewd door zijn *Humo*-collega Jurgen Beckers): “Ik hield enorm veel van film, meer nog dan van muziek. Mijn plan was met Orson

Orson Welles in de film *Citizen Kane*
(Foto EPA/Belga)

Welles mee te gaan naar Hollywood en daar mee te werken aan zijn films. Ik ben op zijn kamerdeur gaan kloppen en hij deed open. Welles was toen al gigantisch dik. Hij droeg een soort gordijn, een donker, lang avondgewaad in donker fluweel. Ik heb hem toen gezegd: ‘Dit ben ik, ik vind u en uw films fantastisch, ik wil met mijn leven doen wat u doet, neem mij mee. Al moet ik uw secretaris zijn of uw valiezen dragen, *whatever*, neem mij in dienst en ik zal u niet ontgoochelen. Ik heb passie, werkkracht... neem mij mee.’” Orson Welles, sigaar in de mond, monsterte aandachtig de jonge knaap, waarna hij met zware basstem zei: “*Okay, our plane leaves in two hours.*”

Simonart: “Toen ben ik heel bang geworden. Angst voor het onbekende. Ik dacht: ‘Hier klopt iets niet. Waarom zegt hij ja? Zou het een homo zijn?’ En toen ben ik naar huis gegaan. Iedereen denkt altijd dat ik mezelf geweldig vind, maar sindsdien heb ik een zeer groot misprijzen voor mezelf. Ik vraag me nog elke dag af hoe mijn leven er zou hebben uitgezien als ik wél zou zijn meegegaan. Het ging mij niet zozeer om films maken of Hollywood. Nee, ik wilde gewoon in de buurt zijn van de boeiendste, meest mythische mens ter wereld. Maar op het *moment suprême* was ik te zwak en te bang.”

Discreet

Toen Walter De Bock in 1992 tijdelijk hoofdredacteur van *De Morgen* werd, had hij al een grote reputatie opgebouwd in de onderzoeksjournalistiek. Dat liet zijn sporen na in zijn nieuwe functie, getuigde zijn veel jongere collega Walter Pauli in de necrologie die hij een decennium later schreef naar aanleiding van de dood van De Bock. Pauli: “In die tijd verliep een sollicitatiegesprek met de voorlopige hoofdredacteur als volgt. ‘Afspraak één: bel vanuit een telefooncel naar de redactie, dan kom ik wel naar buiten. Wees discreet: niemand mag het weten.’ Het was de pre-gsm-periode en vanzelfsprekend bevond Walter zich op het afgesproken ogenblik niet aan ‘zijn’ toestel en nam een collega op. Die hoorde je dan door de oude redactielokalen in de Brogniezstraat brullen: ‘Waar zit De Bock? Een sollicitant voor hem aan de lijn!’ Waarop Walter je uitnodigde in zijn auto en hij vervolgens de kleine ring van Brussel rondreed. Eén, twee, drie keer, zo lang als

nodig. ‘Zo ben ik er zeker van dat niemand ons afluistert.’ Alsof de CIA daarvoor interesse had...”

Dood

Op 9 juli 1959 meldde *De Standaard* dat de bekende West-Vlaamse schrijver Stijn Streuvels, auteur van onder meer de heimatroman *De Vlaschaard*, na een hartaanval overleden was. (Iemand had de avond tevoren naar de redactie gebeld: ‘U spreekt met de burgemeester van Ingoogem. Ik moet u helaas mededelen dat Stijn Streuvels is gestorven.’) De Vlaamse openbare radio nam het bericht prompt over in haar ochtendjournaal, maar enkele minuten later werd de kwakkel daar gelukkig al rechtgezet.

Mevrouw Streuvels (in het door Gaston Durnez geschreven boek *De Standaard – Het levensverhaal van een Vlaamse krant*): “Ik stond die ochtend in mijn keuken naar het nieuws te luisteren terwijl ik mijn werk deed. Ineens hoorde ik dat bericht. Ik dacht: ‘Wat is me dat nu? Stijn zit daar binnen, in de kamer, en nu zeggen ze op de radio dat hij dood is...’ Ik was verbaasd, ge moet dat niet vragen.”

Streuvels stierf uiteindelijk pas tien jaar later, in 1969. Zijn begrafenis, waarop zo’n zeventuizend mensen aanwezig waren, kreeg ruime media-aandacht.

Doorleefd

Mevrouw Streuvels had best mogen poseren voor de lens van fotograaf Stephan Vanfleteren. Laatstgenoemde in 2007 in *De Morgen*: “Ik zie graag oude mensen. Ook oudere vrouwen. Paris Hilton doet mij niets. Ik val op Catherine Deneuve of Jane Birkin. Vrouwen van mijn hart. Zelfs in mijn seksuele fantasieën komt nooit een groen blaadje voor. Gezichten moeten doorleefd zijn, anders is er niets aan.”

Catherine Deneuve
(Foto Everett Kennedy Brown/EPA/Belga)

Doping (1)

Siegfried Bracke in 2004 in *Humo* over de beroeps categorie waarvan hij zes jaar later zelf deel ging uitmaken: “Toen ik begin dit jaar een week ziek in bed lag, heb ik voor de eerste keer ervaren dat je lijf een perfecte barometer van je gemoedstoestand is: ik was gewoon volledig op. Nu, ik klaag niet. Politici die dag en nacht onder druk worden gezet door journalisten, hebben het nog veel zwaarder te verduren. Toppolitici moeten een ijzeren gestel hebben. Mij verbaast het niet dat sommigen naar artificiële middelen grijpen om overeind te grijpen. Doping in de politiek bestaat, zeker weten. En dan heb ik het niet over het roken van een Cubaanse sigaar.”

Doping (2)

Er was een tijd dat – zo mogen we hem nu toch rustig noemen – mediatycoon Wouter Vandenhoute gewoon een hard werkende freelancer van *Humo* was. Voor het weekblad ging hij in 1986 op visite bij Marc Stassijns, wielerverslaggever met een lange staat van dienst (eerst voor de radio, later voor de televisie). Het gesprek kwam op het onderwerp doping en Vandenhoute wilde wel eens weten of Stassijns, in zijn vrije tijd een fervent wielertoerist, ooit zelf ‘het spul’ had uitgetoet. Het antwoord van de latere chef sport van de VRT-televisie:

"Nee, nooit om te fietsen, wel één keer om een kater kwijt te spelen. En dat is me zeer slecht bekomen. Ik zal het nooit vergeten, het was op 13 juli 1967. Ik was die nacht zwaar doorgezakt. Ik voelde me rot en vóór ik op de motor kroop, heb ik pervitine geslikt. Die had ik van een renner gekregen. Het was snikheet, de zon brandde op mijn ontblote bovenlijf en we moesten de Mont Ventoux op. Ik ben er nooit geraakt. Ik kreeg plots een mysterieuze huiduitslag en de motard heeft me naar het ziekenhuis moeten rijden. Ik was compleet van de kaart door de combinatie van amfetamine, alcohol, vermoeidheid en hitte. Na een spuitje ging het al snel beter en enkele uren later konden we weer op pad. Aan de aankomst vernam ik de tragische dood van de renner Tom Simpson, kort tevoren op de Ventoux."

Dronken (1)

Hoe kwam de samenvatting van een voetbalwedstrijd tot stand in de pioniersjaren van de Vlaamse televisie? Rik De Saedeleer, die in 1955 als losse medewerker bij de openbare omroep begon: "Per match had de cameraman 150 meter film ter beschikking, wat ongeveer overeenkwam met een duur van vijf minuten. Daaruit probeerden we twee minuten bruikbaar materiaal te halen. De taak van de reporter bestond erin om tijdens de wedstrijd tegen de cineast 'Start!' en 'Stop!' te roepen. Het was eigenlijk een grote uitzondering dat we een doelpunt hadden vanaf het moment dat het schot bij de voet vertrok. Vandaar dat we moesten terugvallen op trucage: de fase die leidde tot het maken van het doelpunt, stelden we samen op zo'n manier dat het een vloeiend geheel leek. Met andere woorden: zoals dat ons het best uitkwam. Geregeld kregen we dan ook reacties van mensen die de match hadden bijgewoond en zich vertwijfeld afvroegen of ze misschien dronken waren geweest. Ze herkenden namelijk helemaal niet wat ze een aantal uren tevoren met hun eigen ogen hadden gezien."

Dronken (2)

In een interview in 1987 met het weekblad *Panorama* formuleert ZAK zijn credo: "Een tekening moet zo getekend zijn, dat de mensen die ernaar kijken, denken dat ze dronken zijn. Een cartoonist maakt de werkelijkheid dronken. Als hij dát kan, ontuchtert hij zijn publiek."

Ivan Sonck (foto Jacques Collet/Belga)

Droog

Toen Ivan Sonck nog een van de presentatoren van *Sporweekend* op zondagavond was, verwerkte hij in zijn berichten graag af en toe wat droge humor. Een beeldverslag van een voetbalmatch leidde hij bijvoorbeeld in met de mededeling: "Beide clubs spelen in korte broek." Of een biljartwedstrijd kondigde hij sec aan met de woorden: "Raymond Ceulemans speelt van links naar rechts." Op een zondag zou *Sportweekend* begin-

nen met een verslag van een Formule 1-wedstrijd. De start van de autorace was heel chaotisch verlopen, met als gevolg dat enkele wagens tegen elkaar gebotst waren. Ivan Sonck, zonder te verpinken: "Dames en heren, zoals u nu zult zien,

is de terugkeer van de kust vandaag niet rimpelloos verlopen."

Droomgast

Het laatste wapenfeit van tv-journalist Siegfried Bracke voor hij naar de politiek overstapte, was zijn wekelijkse programma *Bracke op vrijdag*. Toen *Humo* hem vroeg wie hij als zijn ultieme droomgast zag, antwoordde Bracke: "Ik heb daar al over nagedacht: ik had geweldig graag eens de zwarte mensenrechtenactivist Martin Luther King geïnterviewd. Mijn eerste vraag zou zijn: 'Hoe is het met u?' Meestal wordt die vraag niet gesteld. Ten onrechte."

Drukfout

"Drukfouten maken sommige artikels totaal onleesbaar. Gelukkig." (Gaston Durnez, gepensioneerd redacteur van *De Standaard*)

Duidelijk

Humo-journalist Herman De Coninck in 1972: "Journalistiek is voor mij de beste manier om de dingen voor mezelf duidelijk te maken." In zijn ogen bestonden overigens geen oninteressante onderwerpen. Daarbij mocht hij graag refereren aan de schrijver Ernest Hemingway, die ooit stelde dat elk verhaal, als je het maar lang genoeg laat duren, eindigt met de dood. De Coninck: "Wel, zo leidt in de journalistiek elk onderwerp, als je er maar genoeg in doordringt, tot maatschappelijke relevantie." Een andere keer merkte hij op dat hij het in zijn interviewcarrière vaak van vanzelfsprekende vragen had moeten hebben. Waarna hij het volgende voorbeeld gaf: "De vraag: 'Op pagina 67 van uw jongste boek schrijft u $E = mc^2$; is dat niet al te relativerend gezegd?' levert haast altijd een oninteressanter antwoord op dan de vraag: 'Bent u gelukkig?'"

Duikboot

In 1971 trad bij de televisienieuwsdienst van de toenmalige BRT de eerste generatie 'politiek dakloze' journalisten aan: William Van Laeken, Johan Depoortere, Tony Naets, Herman De Prins, Jan Debruyne, Monique Delvaux en Liesbet Walckiers. Zij weigerden inderdaad kleur te bekennen en zich een partijkaart aan te schaffen in het kader van een eventuele latere promotie – iets wat tot dan altijd de normale gang van zaken was geweest. Hun kritische kijk op de actualiteit werd dan maar door de katholieke administrateur-generaal Paul Vandenbussche automatisch omschreven als communistische propaganda. In zijn ogen waren de zeven journalisten niets anders dan 'duikboten': naar de BRT afgevaaren met als enige bedoeling de omroep van binnenuit te ondermijnen.

William Van Laeken

Bronnen: voor deze aflevering werd gebruik gemaakt van jaargangen van *Humo*, *Knack*, *Panorama*, *De Standaard*, *De Morgen*, *Het Laatste Nieuws* en *Gazet van Antwerpen*.

Onder embargo

Voor de agenda's (1). Zoals vorig jaar organiseert de VVJ drie **fiscale adviesavonden** voor haar leden. Rendez-vous op 6 juni aan de Arteveldehogeschool in Gent, op 7 juni in de Residence Palace in Brussel of op 8 juni in het Dexia-hoofdkantoor in Antwerpen, telkens om 19 uur. Meer info op pagina 7 van dit nummer.

Voor de agenda's (2). Naar aanleiding van het jubileum 125 jaar Persbond nodigt de afdeling Antwerpen-Limburg van de VVJ alle VVJ-leden en verwanten uit op een drink op **Antwerpen-Linkeroever**. *Place to be:* de *Royal Yacht Club van België*. Moment van de afspraak: donderdag 9 juni vanaf 19 uur. Meer info op de achtercover van dit nummer.

Voor de agenda's (3). Intussen liggen ook plaats en datum vast voor het **jubileumfeest** naar aanleiding van 125 jaar Persbond dat de federale AVBB organiseert. Iedereen welkom op zaterdag 24 september vanaf 17 u in onze eigen Residence Palace. Het jubileumfeest wordt een interessante en plezierige aaneenschakeling van verbale, muzikale en culinaire momenten. Meer informatie hierover volgt later.

Interessant aanbod voor alle journalisten – maar toch vooral freelancers, en op voorwaarde dat ze vroeg uit de veren geraken. **Mediargus** en **Pressbanking** starten binnenkort een nieuwe service: op maat gesneden persoverzichten voor overheden, bedrijven en organisaties. Mediargus/Pressbanking zoekt nu beroepsjournalisten – mensen met kennis van zaken dus – om die persoverzichten samen te stellen tegen 's morgens 8 uur.

Met het nieuwe initiatief willen de Belgische uitgevers de strijd aangaan met private persknipseldiensten als Auxipress en Amco. Geïnteresseerde journalisten moeten twee- en bij voorkeur drietalig zijn, krijgen vooraf een behoorlijke opleiding en worden voor een jaar op freelancebasis gerecrueteerd. Alle info bij serge.berger@pressbanking.com.

Voor de agenda's (4). Journalisten blijven met het imago van verstokte rokers kampen, en aangezien dat nog altijd geen levensverlengende bezigheid is (en we alle journalisten vanzelfsprekend een lang en gelukkig leven toewensen) steunt de VVJ de **antitabaksdag** van 31 mei. Te meer omdat alle deelnemers een gratis weekeditie van *Het Nieuwsblad* krijgen en – wie weet – een mooie fiets erbovenop. Meer info elders op deze pagina.

De **JAM** is tijdelijk verhuisd naar het de **Brouckèreplein 22** in hartje Brussel. Dat gebeurde in afwachting van de latere huisvesting in de Zennestraat in Brussel, waar

de JAM samen met de VVJ en de AJP een pand heeft gekocht. De inrichtingswerken in de Zennestraat zijn intussen gestart en zullen mogelijk een jaar duren.

Voor de agenda's (5). In verband met haar opeenvolgende verhuizingen roept de **JAM** overigens een buitengewone algemene vergadering bijeen die de statuten moet bijschaven. De eerste AV vindt plaats op zaterdag 28 mei om 10 u, de tweede op dinsdag 14 juni om 17 u, telkens in de kantoren van notaris Berquin, Lloyd Georgelaan 11 in 1000 Brussel.

Het e-mailmagazine **De Groene Belg** is eind april voor de vijfhonderdste keer verschenen. Met dank aan Jan-Pieter Everaerts, die in zijn 'enige echt onafhankelijke Belgische en groenlinkse medium' telkens ook weer een forse dosis media-critiek opneemt. Zie www.degroenebelg.be.

Naar aanleiding van het 500ste jubileumnummer reikte *de Groene Belg* vier nieuwe prijzen uit voor beste tv-documentaires. Zo ging de eerste prijs Maurice De Wilde voor beste onderzoeksjournalistiek naar Geert De Belder voor zijn documentaire *Klimaatchaos in het Zuiden*. De eerste prijs Frans Buyens voor sociaal-politieke documentaire is voor Sofie Hanegreefs en Jelle Janssens met hun werkstuk *Vanuit de schaduw*.

Intussen is in een nieuwe editie van *de Groene Belg* alweer een opgemerkt artikel verschenen van **Guido Van Liefveringhe**, de stichter van onder meer *Dag Allemaal*. "In enkele jaren tijd zijn een aantal populaire bladen in het algemeen en *Dag Allemaal* in het bijzonder verworpen tot schandaalbladen die met hun ongeremde 'onthullingsjournalistiek' tot op het niveau van de straatriolen zijn beland", aldus Guido in zijn bijdrage. "Mijn kind *Dag Allemaal* is een monster geworden en dat steekt."

Politici en BV's zoals Bart De Wever en Siegfried Bracke roept Van Liefveringhe nog op te "stoppen met voor de media hun broek

te laten zakken". En de Raad voor de Journalistiek mag volgens hem best wat meer daadkracht ontwikkelen in de strijd tegen de 'boekskes'.

Voor de agenda's (6). Op 10 en 11 september organiseert de IFJ in Brussel een conferentie over 'journalistiek in de schaduw van terreur'. Niet toevallig is dat tien jaar na *september 11th*. Het opzet is na te gaan in hoeverre anti-terreurbeleid het werken van journalisten in de voorbije tien jaar heeft bemoeilijkt.

Op de VTM-redactie reageerden nogal wat journalisten opgelucht op het ontslag van directeur Informatie **Eric Goens**. Goens werd weliswaar ervaren als journalistiek getalenteerde en ervaren nieuwschef, maar weinigen pruimden – aldus een insider – "zijn vaak heel brutaal, uiterst autoritair en ongelikt optreden". De syndicale vertegenwoordigers waren hierover overigens al enkele keren gaan klagen bij VTM-manager Peter Quaghebeur.

Louis Weenen blijft voorzitter van de **Vereniging van Journalisten van de Periodieke Pers**. Dat hebben de leden van de VJPP beslist. Aan Franstalige kant blijft Claude Muyls aan het roer bij de vakbroeders en -zusters van de gespecialiseerde pers.

Rokers verdienen 'n beloning

ALS ZE 24 UUR NIET ROKEN

**ROOK OP 31 MEI 24 UUR NIET EN
MAAK KANS OP EEN FIETS
DE STEUN VAN ELS HEB JE AL!**

Schrijf je nu in op www.verdieneenbeloning.be of bel naar het gratis nummer 0800 111 00

VVJ-AFDELING ANTWERPEN-LIMBURG NODIGT ALLE VVJ-LEDEN EN SYMPATHISANTEN UIT OP EEN RECEPTIE NAAR AANLEIDING VAN 125 JAAR PERSBOND

RYCB Antwerpen-Linkeroever — don 9 juni 19u

Wanneer? Donderdag 9 juni vanaf 19 uur

Waar? RYCB (Royal Yachtclub van België) op Antwerpen-Linkeroever (Thonetlaan 133)

Voor wie? Alle VVJ-leden, partners en sympathisanten zijn welkom. Wel graag ten laatste op maandag 6 juni je komst melden op info@journalist.be met vermelding 'Receptie Linkeroever'.

Routebeschrijving

Thonetlaan 133 – 2050 Antwerpen

Antwerpen richting Gent:

Na tunnel eerste afslag Antwerpen-Linkeroever, aan einde afrit naar rechts tot einde straat en aan de Schelde linksaf. Rechtdoor voorbij de voetgangerstunnel en de zeescouts en voorbij de grote hangar van RYCB de eerste ingang op de rechterzijde nemen.

Gent richting Antwerpen:

Afrit Rotterdam-Linkeroever volgen. Daarna richting Antwerpen-centrum tot voor de Waasland tunnel, aan het benzinstation naar rechts tot aan de lichten, Blancefloerlaan naar links. Aan de Schelde links volgen. Rechtdoor voorbij de voetgangerstunnel en de zeescouts en voorbij de grote hangar van RYCB de eerste ingang op de rechterzijde nemen.

